

palestina

Nummer 1-2004 Pris 25 kr

Julfirande hos familjen Thaljaeh i Betlehem

Nioåriga Safa gick med som scout i den traditionella julparaden i Betlehem.

JUL I BETLEHEM

Det är bara nioåriga Safa som gläds åt julen hos familjen Thaljaeh i Betlehem. Hon sitter och nynnar på en julsalm medan hon iklädd scoutkläder leker med sin julklapp från den lutherska kyrkan. Ett par små kramdjur som man kan måla på med tygfärger. De andra i familjen sitter runt värmeelementet och de skakar på axlarna på frågan om hur julen firas och vad den innebär.

– Ingenting, säger 18 åriga Hani. Tidigare längtade vi till julen och förberedde oss i veckor med att laga speciell mat och köpa julklappar. Nu gör vi ingenting, fortsätter hon.
Hennes mamma Nahida nickar med. Utan inkomst i familjen är det lite som de känner att de kan göra.

– Hur kan man fira jul utan pengar? Mat och presenter kostar, säger hon. Hennes man är arbetslös sedan tre år tillbaka. Tillsammans med sin bror hade han ett byggföretag.

– I den här situationen har ingen några pengar till att fixa sitt hus, vilket är förståeligt. Men det gör också min man arbetslös, säger Nahida

Det sägs att arbetslösheten är över sextio procent i Betlehem, vilket är en följd av att allt färre turister kommer till staden. Restaurangerna är halvtomma om de ens har öppet. Ägarna till souvenirbutikerna ropar ivrigt så fort någon med västerländskt utseende går förbi. Och utanför Födelsekyrkan står en grupp barn och säljer tuggummin. De sträcker fram sina små händer:

– Give me one sheckel, miss.

Ändå är julen den tid på året då Betlehem lever upp. Det var över denna stad stjär-

nan lyste som starkast den speciella natten för 2000 år sedan. Det var på kullarna runt Betlehem som änglarna mötte herdarna med sina får. Det var hit de tre vise männen kom för att ge det nyfödda Jeusbarnet de dyrbaraste gåvor. År 2003 lyser ljusen starkast från bosättningarna runt staden. Betlehem är en isolerad stad med checkpoints och ett påbörjat murbygge. Få kan ta sig in eller ut. På midnattsmässan är Arafats stol tom. De senaste tre åren har han nekats inträde i staden av den israeliska staten. Men trots de bittra förutsättningarna lyser Betlehem upp denna natt. På Manger Square utför Födelsekyrkan spelas julmusik i myllret av turister och Betlehembor. Det säljs kaffe, tomtemössor och falafel.

En av de stora höjdpunkterna denna julafton är den latinske patriarkens besök i Födelsekyrkan. Safa är en av alla de scouter som promenerar i procession framför patriarken. Tillsammans med sina vänner har hon tränat stegen i veckor.

– Det är inte särskilt svårt, mest bara kul, säger hon när vi på eftermiddagen ses i familjens lägenhet.

Det har varit en speciell dag för henne. Först processionen, sedan gudstjänst i den lutherska kyrkan då det delades ut julklappar till alla barnen. Och när hon satt

där och lekte som bäst kom mormor med julchoklad.

– Jag är glad på julen för då föddes Jesus, säger Safa som en duktig söndagsskoleelev.

Men det är inte bara tomma ord. Safa är glad. Och det är ingen självklarhet. Under invasionen av Betlehem för ett och ett halvt år sedan var Safa ett annat barn. Hon grät hela tiden. Familjen som bor nära Födelsekyrkan besöktes då av soldater varje kväll.

– Under de fyrtio dagar som Födelsekyrkan var ockuperad och människor sökte skydd där sov vi alltid med kläderna på. Vi var så rädda. Så visst, det är lite bättre nu. Julen är definitivt bättre än förra året. Då var det utgångsförbud, säger Nahida

Hon har gjort vad hon kunnat för att skapa julstämning i den lilla tvårumslägenheten. I ena hörnan står en plastgran och bordet dekorerar av en julkrubba i olivträ.

– Jag gör det mest för Safa. Det betyder så mycket för henne, säger hon.

Mitri Raheb som är präst i den lutherska kyrkan uppmanar församlingen att fira även om situationen är svår.

– Att fira är viktigt i en situation som denna. Vi behöver stunder av glädje, vila

"Det var på kullarna runt Betlehem som änglarna mötte herdarna med sina får. Det var hit de tre vise männen kom för att ge det nyfödda Jeusbarnet de dyrbaraste gåvor. År 2003 lyser ljusen starkast från bosättningarna runt staden."

Alla barnen i församlingen får julkappar. Nahida som är söndagsskolelärare delar ut.

och lite normalitet för att klara av att överleva i denna politiska isolering. Det handlar inte om julgranar och tomten, utan om ett barn vars liv var under fara på grund av den dåvarande makten. Ett barn som Gud skyddade. Liknar inte den historien vår? säger han.

Det är kyrkkaffe i Mitri Rahebs bostad och alla församlingsmedlemmar är välkomna. Barnen som fått sina julkappar i församlingshemmet kommer glada inspringande i prästens vardagsrum som är fyllt av doften av nybryggt kaffe och alla damernas parfymer. Det växlas julhälsningar och pratas innan alla går hem eller till sina släktingar.

– Julen är mycket av en familjehögtid. Vi besöker varandra och det gör vi i år med, men det är inte samma glädje som julen brukar innebära, säger Nahida.

För Nahidas familj blir det besök hos släktingar på hennes sida. Då mannen är ortodox firar hans familj jul den 6 januari. Men det är de enda chanserna till att få fira jul i Betlehem. En dryg vecka efter trettondagshelgen är det dags för den armeniska julen. Men firandet den 24 december är det som märks mest i Betlehem. Det är då de få turisterna kommer. Det är då den omtalade midnattsmässan hålls i Födelsekyrkan. En mässa som blivit ett turistarrangemang. För Betlehemborna

finns det nämligen få biljetter.

– Vi brukade gå på midnattsmässan men de senaste åren har det inte funnits några biljetter. Det är väl för att locka hit turister, men jag tycker det är tråkigt att vi som bor här ska berövas att gå på mässa i vår egen stad, säger hon.

Nahida är trött och även om hon vill att familjen ska glädjas vid julen är det svårt. De två äldsta barnen läser på universitetet, men ingen av dem är särskilt motiverad.

– Jag läser för ingenting. Det finns inget jobb ändå, säger Hani medan hon värmer händerna över värmeelementet.

Konversationen om julfirande kommer hela tiden in på den svåra situationen och Hani och Nahida vill helst prata om hur man kan emigrera till Sverige. De har några släktingar som åkte för ett drygt år sedan och under det senaste året sägs det att över 200 familjer lämnat Betlehemsområdet för att emigrera till Sverige. Ryktena är många om hur livet har artat sig för dessa familjer.

– Där borta i Sverige kan man få ett gott liv. Man får utbildning, mat och lägenhet. Hur gör man bäst för att komma dit? säger Hani.

Hon är inte ensam om att drömma bort. Speciellt bland de kristna är emigrationen stor och den kristna andelen av befolk-

ningen i Betlehem och de närbelägna byarna Beit Sahour och Bet Jalla blir allt mindre. Numera utgör de kristna i Palestina endast två procent av befolkningen. Många skräms av utvecklingen och befarrar att kristendomen bara kommer vara historia i det heliga landet. Men så är det inte ännu. Det finns så kallade levande stenar i den stad Gud valde åt Jesus att födas i.

Från staden som den israeliska ockupationen genom murar, checkpoints och bosättningar försöker göra så liten som möjligt är budskapet tydligt. Mitri Raheb säger det i sin predikan:

– Nu är tiden inne att få bort all fientlighet. Nu är tiden inne för att bryta murarna om de så är byggda av betong, ideologiska, politiska, sociala eller ekonomiska anledningar.

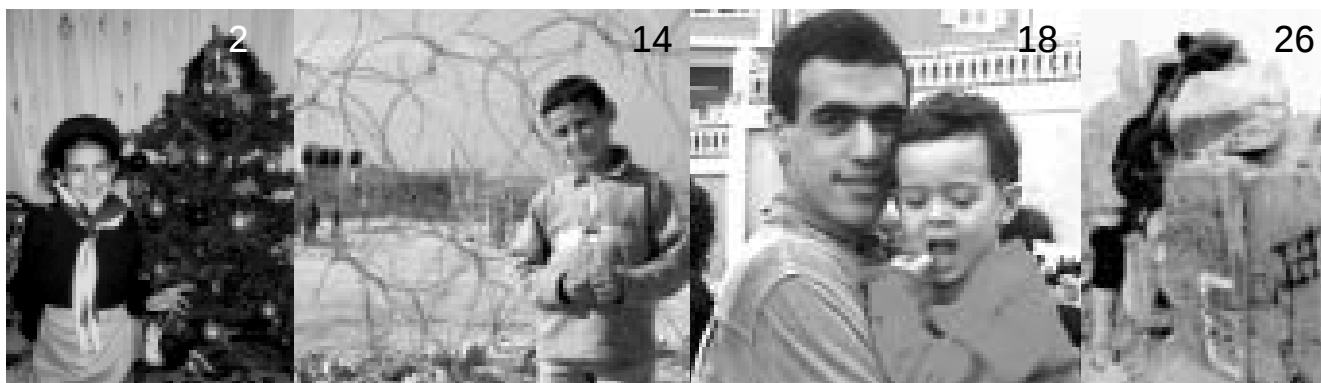
Det är starka ord till en befolkning som börjar förlora hoppet. För varje dag ser de bosättningarna utvidgas runt Betlehem. De ser hur checkpointen byggs ut för att säkerställa att ingen kan komma till eller lämna staden utan Israels godkännande. De upplever en arbetslöshet långt värre än under depressionen i väst på trettio-talet. De ser hur muren av fientlighet blir en mur av massiv betong på herdarnas kullar. Inga får bräker till änglarnas sång. De bräker av skräck till ljudet av schaktmaskiner.

Text och foto:
Britta Samuelsson

Safa leker med sin julkapp från den lutherska kyrkan.

Innehåll

JUL I BETLEHEM: "Det är bara nioåriga Safa som gläds åt julen hos familjen Thaljaeh i Betlehem."	sid 2
Ledare: Varför blev Moneer inte inbjuden till folkmordskonferensen?	sid 5
Muren gör palestinier till fångar i sitt eget land	sid 6
Azmi Bishara: "Rasismens beståndsdelar"	sid 8
Brev från Palestina: Nablus en spökstad	sid 11
Rättegång mot palestinska barn: "Jag ser inga framsteg i ditt fall"	sid 12
Mänskliga rättigheter på Västbanken: "Varför är Sverige så tyst?"	sid 14
Facility 1391 – hemligt fängelse i Israel: "Israels Guantanamo".	sid 16
Israeliska ockupationsvägrare: "Vi kommer aldrig att vara tysta!"	sid 18
Politiska riktningar i Palestina, PFLP: "USA har förvandlats till en brutal best."	sid 20
Per Gahrton: Göran Persson och antisemitismen	sid 21
Medicinska problem i Palestina: "Dessutom ökar förekomsten av moderna livsstilssjukdomar"	sid 22
Mat för Gudar: "Jag blir lycklig så fort jag öppnar första sidan och får se de saftiga och frodiga citronerna "	sid 25

ges ut av
Palestinagrupperna i Sverige (PGS)
med fyra nummer per år.
Presslagt 040209
Bild framsidan Britta Samuelsson

ISSN 1100-4746

© 2004 Palestinagrupperna i Sverige
Tryckt hos Tryckverksta'n, Örebro

Ansvarig utgivare Lisa Norman.

Redaktör och layout Håkan Brunnström.

I redaktionen Yvonne Fredriksson, Ken Schubert, Adnan Abou-Chakra, Rebecca Hybinette, Anna Wester, Frank Fredriksson.

Innehållet För innehållet i signerade artiklar svarar redaktionen. För innehållet i signerade artiklar svarar respektive författare. Redaktionen ansvarar inte för insänt, ej beställt material.

Adress Palestina Nu, Palestinagrupperna i Sverige, Tegelviksgatan 40, 116 41 Stockholm, 08 - 641 72 88.

E-post info@palestinagrupperna.se

Hemsida www.palestinagrupperna.se

Prenumeration Löpande 4 nummer per år 90 kr, institutioner 130 kr.

Postgiro 55 57 17-8, adress se ovan.

Varför blev inte Moneer inbjuden till folkmordskonferensen?

Den svenska regeringen har nyligen arrangerat en internationell konferens för att motverka folkmord. Inbjudna var alla regeringschefer som av väst anses som betydande och Kofi Annan – men få var inbjudna som kunde vittna om folkmord. Den konflikt i dagens värld som kanske mest hotar att utvecklas till ett nytt folkmord – Palestinakonflikten – var bannlyst på konferensen. Förutom när de israeliska representanterna pratade om självmordsbombare – muslimska fundamentalister-internationella terrorismen, ett enda begrepp i deras framställning, som man måste bygga en mur mot. Tack vare de modiga konstnärerna Dror och Gunilla Feiler blev denna världsbild ändå ifrågasatt.

I mitten av september 1982 försökte tioåriga Moneer tillsammans med sin familj gömma sig för milisen som härjade i flyktinglägren Sabra och Shatila i södra Beirut. De lyckades inte. Inför Moneers ögon mördades hans föräldrar och fyra syskon. Moneer överlevde, eftersom soldaterna trodde att han var död. En hel natt låg Moneer kvar på köksgolvet, skottskadad och skräckslagen bredvid sina döda anförvanter, sedan hittade grannarna honom och tog honom med till ett sjukhus i lägret. Israels armé hade slagit en järnring runt flyktinglägret och släppte inte in någon, förutom den milis som mördade tusentals människor under dessa dagar. Civila offer som inte kunde försvara sig – deras enda brott var deras etniska ursprung i Palestina och drömmarna om att kunna återvända till sitt land.

Massakern i Sabra och Shatila kan mycket väl bedömas som ett folkmord. Militärt och politiskt ansvarig var Israels dåvarande försvarsminister och nuvarande premiärminister – Ariel Sharon. Tjugotre överlevande från massakern i Sabra och Shatila har sökt upprättelse genom att starta en rättsprocess mot de politiskt och militärt ansvariga. Juristgruppen i Belgien som arbetar med processen har blivit utsatta för starka påtryckningar från Israel och USA för att lägga ned åtalet. Sveriges regering har inte uttalat sig i frågan. Istället bjuder man hit Sharons regering för att delta i konferensen om folkmord. Hur ska Moneer uppfatta den svenska regeringens ståndpunkt? Han som fick sitt liv förstört och som än idag lider av det fruktansvärda brott som begicks mot honom i barndomen.

Konferensen skulle bland annat identifiera hot om förestående folkmord, massmord och etnisk rensning. Vi kan klart definiera ett sådant hot; Israels politik på de ockuperade områdena. Redan nu pågår etnisk rensning, där palestinier fördrivs och illegala bosättare flyttar in. Den politiken hotar att intensifieras i framtiden. Byggandet av apartheidmuren och det stegrade förtrycket tyder på att situationen kan utvecklas till ett regelrätt folkmord. Ett sådant brott kan det röra sig om ifall Israel skapar levnadsförhållanden som hotar att helt eller delvis förgöra den palestinska befolkningen på dessa områden. (Art 2c i folkmordskonventionen).

Hotet är verkligt.

Israels premiärminister Ariel Sharon har en historia som visar att han inte bryr sig det minsta om internationell rätt när det gäller att uppnå sina politiska och militära mål. Fanns det något hopp om att denna internationella konferens skulle behandla det framtida hot som Israels politik utgör? Knappast. Det kan till att börja med konstateras att den potentiella förövaren var inbjuden (Israel) men inte offren (palestinerna). Detta är skamligt! De internationella organisationerna fick bara observatörsstatus. En konferens på ett lagom abstrakt och oförargligt plan, där inga obekväma eller kontroversiella frågor tas upp. Detta gör att konferensen inte tjänar sitt syfte; att förhindra folkmord i framtiden. Risken är till och med att konferensen får motsatt effekt; efter tre dagar av intetsäggande deklarationer och hycklande kan Israel dra slutsatsen att just deras etniska rensning och framtida folkmord på palestinier är helt i sin ordning.

Louise Norman, vice ordförande PGS

Muren gör palestinier till fångar i sitt eget land

Det är inte lätt att vara optimist just nu. Åtminstone inte om man följer utvecklingen i det som vi i Europa kallar "Mellanöstern". Än så länge dröjer den utlovade tryggheten i det ockuperade Irak, och Palestina-konfliktens destruktiva spiral med en kombination av hopplöshet och nationell extremism, synes tillta.

Eftersom lösningen av Palestinafrågan ligger i Israels händer, det vill säga i landets vilja att avsluta ockupationen, följer också att det inte är konstigt att en majoritet av den europeiska befolkningen ser Israel som det största existerande hotet mot världsfreden. Logiken är: så länge ockupationen pågår, kan den leda fram till större konflikter i området, som i sin tur kommer att dra in mäktigare länder utanför regionen i en militär kraftmätning.

Palestinierna lever idag sämre än i mannaminne

För palestinerna på de ockuperade områdena är läget närmast katastrofalt. Många bedömare menar att palestinerna lever idag sämre än i mannaminne. Den israeliska ockupationsmaktens inspärning av den palestinska befolkningen i bantustanliknande enklaver med minimala förbindelser med varandra omöjliggör nära nog en basal palestinsk politisk, ekonomisk, kulturell och utbildningsbaserad verksamhet. Det israeliska murebygget – den nya Berlinmuren – på ockuperad palestinsk mark, är inte bara ett illavarslande symboliskt projekt. Muren strimlar palestinska ägor, gör palestinier till fångar i sitt eget land, och saboterar effektivt den möjliga försoningens förutsättningar – ekonomisk utveckling och möten människor emellan.

Israel har större problem än på länge

Det märkliga är att även Israel har större problem än på länge. Ett av de mindre problemen är det försämrade ekonomiska

läget för landet. Minskad turism, budgetproblem till följd av höga militärkostnader, inflation, etc. kan nog tålas av den israeliska befolkningen under en tid. Kanske stärker den ekonomiska krisen enbart bunkertänkandet "det är vi mot dom".

För det andra har Sharons politik, som syftat till att skapa "säkerhet", misslyckats. Istället har Sharons politik skapat mer osäkerhet för den israeliska befolkningen än på länge.

"Med ett tunnelseende, kopplat till en bunkersmentalitet, kan man mycket väl få för sig att alla är ute efter en."

För det tredje har världssopinionen – med undantag för USA – genomskådat Israels bunkertänkande. Allt tydligare framförs budskapet att konfliktens lösning består av att Israel lämnar de ockuperade områdena.

Slutligen har även de långsiktiga demografiska problemen lyfts fram på dagordningen i Israel. Den palestinska befolkningen växer snabbare än den judiska. Om Israel fortsätter att annektera palestinska områden, blir palestinerna snart den etniskt största gruppen. Det innebär för Israels nuvarande regering att man antingen måste fördriva ytterligare ett antal hundratusental palestinier eller tillåta skapandet av en palestinsk stat, men inom ett begränsat område.

En regering av "nationalistiska extremister"

Naturligtvis är läget besvärligt för en re-

gering som med Göran Rosenbergs ord utgörs av "nationalistiska extremister". Det är inte svårt att slå fast att vi på ett generellt plan ska misstro regeringar bestående av nationalistiska extremister. Den israeliska regeringen har tydligt basunerat ut sina extrema åsikter som; att Arafat ska avlivas eller alternativt "bara" förvisas; att alla palestinier är terrorister (om en svensk medborgare hävdar detta, kunde personen ifråga åtalas för "hets mot folkgrupp"); att all Israelkritik är att likställa med antisemitism; att till och med EU präglas av antisemitism; att europeiska tidningar, svenska i synnerhet, varje dag har antisemitiska texter eller värderingar, etc.

Desperationen verkar öka hos den regering som hellre ser sina motståndare döda än förhandlar med dem. Till råga på allt går Israels Sverigeambassadör till attack mot ett konstverk som kritiserar själv-mordsbombningar. Anledningen tycks vara att konstverket problematiserar den våldsspiral som skapar människor förmögna att ta livet av sig själva och oskyldiga civila. Konstverk med det budskapet – och enligt ambassadören tydligen även installationskonst i allmänhet – kan gärna förbjudas då de enligt Israels regering både är ett tecken på antisemitism och stöd av terrorism! Detta låter heltokigt och påminner oroväckande mycket om trettioalets högerextrema kritik av "bol-sjevistisk" modern konst.

Grodan i brunnen

Kanske kan Israels regering ses som grodan i brunnen. Grodan tittar upp mot brunnsöppningen och tänker "vilken stor himmel". Med ett tunnelseende, kopplat till en bunkersmentalitet, kan man mycket väl få för sig att alla är ute efter en. Men omgivningen kan idag se det som Sharon och säkerhetstänkarna vägrar se. Det är Israel som har makten, ockuperar, bestämmer dagordningen, har det militära

En kvinna kontrolleras av israeliska gränspoliserna vid Wadi Nar på vägen mellan Betlehem och Abu Dees vid en "flygande checkpoint" FOTO: Magnus Johansson.

övertaget och med allt detta sitter med lösningen i sin egen hand.

I den alltmer desperata situationen har det vuxit fram en fredsförslagsmarknad. Insatserna består främst av den insomnade Osloprocessen och den av USA, EU, Ryssland och FN framförhandlade "Road Map". Till detta kan läggas ett flertal andra fredsförslag som exempelvis Arabförbundets goda förslag, som kom för några år sedan, och höstens Genevëavtal, framförhandlat av framträdande politiker från både den palestinska och israeliska sidan. Till och med Sharonregeringen har tvingats komma med utspel som inte förvånande går ut på att palestiniernas gettoliknande tillvaro i realiteten ska permanentas. Många av dessa initiativ är självklart goda. Flera av förslagen kan säkert beaktas i reella förhandlingar. Men hur mycket kritik som än finns mot den palestinska myndigheten och president Arafat – Palestinagrupperna i Sverige instämmer i mycket av kritiken – får vi aldrig glömma att förhandlingarna ska föras av de representanter som palestinierna själva valt.

Vilka lösningar erbjuder då förhandlingsspelet?

Det mest självklara alternativet är en tvåstatslösning med en självständig palestinsk stat på Västbanken och Gaza. Jerusalem delas efter 1967 års gräns. Den palestinska flyktingfrågan finns med i lösningen. Internationell närvaro garanterar att eventuella expansionistiska tendenser i de båda staterna – att via demografi, jorduppköp, ekonomi, militär aggression utöka sitt territorium – förhindras. De exakta förslagen kan vi inte säga

något om innan förhandlingarna är slutförda, även om vi som Palestinavänner självklart hoppas att de allra flesta av den palestinska sidans krav kan tillfredsställas. Förhandlingsresultat är som vi vet alltid kompromisser från de inblandade parterna.

En annan lösning som diskuteras – inte minst bland intellektuella – är någon form av enstatslösning eller federation. Naturligtvis vill en del extremister i Israel ha en enstatslösning – genom fördrivning av palestinier till Jordanien var efter en palestinsk stat på Jordaniens område skapas. Men den enstatslösning som här diskuteras utgår från att det palestinska och judiska folket sedan hundratals år levt sida vid sida med varandra och genom tusentals trådar är beroende av varandra. Den demografiska situationen i området gör det omöjligt att dela upp området i två länder, vilket stöttar tanken på en enstatslösning. Enstatslösningen är dessutom ett uttryck för nya lösningar i en globaliserad värld, något som de flesta politiska inriktningar numera i princip tycks hålla med om.

Enstatslösningen saknar realism

Det finns ett tungt argument mot förslaget om en enstatslösning: det saknar realism. Man kan tillägga att förslaget inte alls svarar mot dagens konkreta politiska frågor i området. Principen må vara god men utgör ett önsketänkande i en situation där stora minoriteter inom respektive grupp faktiskt önskar avsky varandra och uppmuntrar till stereotypiska och rasistiskt influerade generaliseringar av "den andre". Enstatslösningen är på kort sikt lika realistisk som tanken på ett enat

socialistiskt, islamskt eller judiskt land inom området, eller som tanken på att Jugoslavien skulle återuppstå. Vad som händer i ett längre framtidsperspektiv kan ingen veta och spekulationer bör undvikas.

Palestinaopinionen ska fortsätta att stödja samtal och förhandlingar, samtidigt som vi hävdar att den palestinske presidenten måste ha en självklar roll i detta politiska spel. Vi fortsätter att försvara det civila palestinska motståndet, samtidigt som vi menar att självmordsbombningar och andra allvarliga våldsaktioner är helt fel, politiskt dumt och kontraproduktivt. Israel kommer aldrig att ge upp sin ockupation på grund av militära angrepp på landet.

Det närmaste politiska målet i det internationella solidaritetsarbetet består i att samla ett brett, aktivt, politiskt och religiöst stöd för kravet att Israel ska avbryta byggandet av muren. Ett följdkrav är att befintliga delar av muren ska monteras ner. Regeringar och EU måste kräva internationell närvaro i området, något som Israels regering motsätter sig. Palestinierna behöver skydd mot Israels militär. Israel säger dagligen att de behöver säkerhet. Internationella trupper kan erbjuda detta. Det är tydligt att Israel måste tvingas till reella förhandlingar om tillbakadragande från ockuperade områden. Bojkotter och sanktioner av olika slag är ett medel som kan vara framgångsrikt, om och när bojkottaktionerna får allmänt stöd. Målet är att Israel ska avsluta ockupationen.

Peder Aléx, ordförande PGS

Rasismens beståndsdelar

Av dr. Azmi Bishara

Översättning: Adman International

Antisemitismen föddes inte med Israel eller med den israeliska propagandan. Den är mycket, mycket äldre än så. Själva begreppet uppkom i 1870-talets Tyskland, där det användes för att beskriva en ideologisk antagonism gentemot Central-europas judar. Vissa hänför begreppet till den tyske aktivisten och predikanten Wilhelm Marr, som 1879 bildade *Bund der Antisemiten* – "det antisemitiska förbundet" – för att bekämpa vad han påstod var judiska planer på att förstöra det tyska samhället inifrån genom att så frön av korruption och dekadens. Antisemitism är således ett modernt begrepp som myntats i ett specifikt sammanhang och som hänvisar specifikt till: judarna.

Vad är det för mening med att försöka sudda ut gränserna för antisemitismens definition, och det fenomen det identifierar, genom att hävda att rasism gentemot araber utgör en form av antisemitism eftersom araberna också är semiter? Varför i förtäckta ordalag kännas vid detta etniska, rasistiska begrepp, som om det vore vetenskapligt sunt, och infoga oss under det? Rasism gentemot araberna behöver inte kallas för antisemitism för att fördömas. Hatet mot judarna i Europa uppkom inte heller därför att de var semiter. Men antisemitism har kommit att bli ett begrepp som buntar ihop flera olika fenomen till en enda definition – hat eller manande till hat mot judar i Europa med användning av religiösa, etniskt rasanknutna, nationalistiska eller sociala förevändningar. En tendens under senare tid har varit att projicera begreppet bakåt i historien, och tvärs över olika kulturella sammanhang.

Antisemitism är inte den enda formen av rasism som förtjänar att fördömas. Det folkmord som förövades mot det azteki-

ska folket och civilisationen, liksom mot andra infödda amerikanska folk, blir inte mindre avskyvärt därför att det inte är antisemitiskt utan i stället en form av kolonial rasism som betraktade den inhemska befolkningen som omänsklig.

"Antisemitism är inte den enda formen av rasism som förtjänar att fördömas. Det folkmord som förövades mot det aztekiska folket och civilisationen, liksom mot andra infödda amerikanska folk, blir inte mindre avskyvärt därför att det inte är antisemitiskt"

Att förneka antisemitismen är att förneka förnuft

Antisemitismen är ett faktiskt historiskt och socialt fenomen, och att förneka den är att förneka förnuft och historiens fakta. Ända tills helt nyligen var det den mest spridda och kraftfulla formen av rasism i Europa. Bush och hans anhängare vill gärna placera in dagens länder i den judisk/kristna traditionen, som de betraktar som ursprunget till upplysning, modernism och liberal demokrati. Vi måste emellertid komma ihåg att detta ursprung gav upphov till antisemitism och Förintelsen.

En del sionistiska historiker har försökt datera antisemitismen till de antika grekiska och romerska imperierna. Varje uttryck för diskriminering eller fientlighet gentemot judarna under denna period tas som exempel på antisemitism. Det finns

emellertid en skillnad mellan rasism riktad mot en specifik etnisk grupp, som utesluter andra på basis av några slags antagna inneboende karaktärsdrag, och den typ av religiös och stamanknuten främlingsfientlighet som riktar sig mot alla främmande människor och kulturer, oavsett hur unik deras monoteism än må vara. Och vi bör komma ihåg att judendomens enda gud också var stamriktad och främlingsfientlig. När allt kommer omkring så saknar inte judarnas antika historia tillfällen då bibliska ålägganden användes för att rättfärdiga utrotningen av "kättarfolk". Sådana inställningar är typiska för antika samhällen som saknade humanitetsbegrepp, och som än mindre kände till en allomfattande mänsklighet som kunde inbegripa "de andra".

"De andra" framför alla andra

Antisemitism utgör en specifik typ av fientlighet mot "den andra" som utvecklas ur relationen mellan det kristna Europa och dess judiska invånare. Judarna utgjorde inte bara ytterligare ett främmande folk för européerna utan de betraktades som "de andra" framför alla andra. Innan korstågen hade inletts på allvar för nitiska heliga krigare fram genom de så kallade "askenasbyarna", som de kallades av samtida judiska krönikörer, och massakrerade invånarna. Diskrimineringen mot judarna i Europa fortsatte under hela medeltiden i form av olika slags utfrysning och utestängande. Judar tilläts inte äga vissa typer av egendom, i synnerhet mark, och förbjöds att ägna sig åt vissa yrken och hantverk. En intressant sak att nämna här är att vissa historiker vid fakulteten för judiska studier vid det hebreiska universitetet i Jerusalem har gjort försök att omtolka skrifter om relationerna mellan kristna och judar i det medeltida Europa, och hävdar att det förelåg en betydande grad av ömsesidighet mellan de två religionerna i deras smärande av varandra.

Oavsett vilken tillit man ska sätta till så-dan revisionism så är det dock alltid fullt legitimt att anföra att det religiösa hatet mot judarna i Europa gav upphov till en antisemitism med en klart rasistisk prägel, enligt vilken judarna på olika sätt framställdes som en underlägsen ras, vars blotta närvaro i Europa hotade den överlägsna ariska rasens dominans. Judarna framställdes som ett korrumpierande element, vars ocker låg till grund för utarmningen av de gamla bonde-, aristokrati- och hantverksklasserna, och till upplösningen av deras värld, ställda inför snabbt framväxande borgerliga värderingar.

Trots att den uppkommit relativt nyligen är det svårt att särskilja den profana antisemitismen från det teologiska arvet från medeltiden, och det religiösa tänkesätt som präglade den tidens människor. Juden utgjorde inte bara ett förkroppsligande av "de andra" utan var också den som förnekade det gudomliga evangeliet – den som förkastade det Nya testamentet. Samtidigt som den kristna teologin innehåller många olika synpunkter på judendomen så karakteriserar den judiska teologin undantagslöst kristendomen som en falsk messianism – själva antitesen till judendomen.

Ett medborgarskap som står över religiösa anknytningar

Jag har inte för avsikt att här gå in på modern antisemitism mer i detalj, men det är värt att notera att Frankrike, som Israel för närvarande beskyller för att vara antisemitiskt, var det första europeiska land som gav judarna likhet inför lagen. Det gjorde man den 28 april 1791, då nationalförsamlingen röstade för att ge judarna fullständiga mänskliga rättigheter. När det franska parlamentet gjorde det skapade man grundtanken med ett medborgarskap som står över religiösa anknytningar. Samma process med sekularism och upplysningsanda som föreslog lösningar på den judiska frågan gav emellertid också upphov till den moderna antisemitismen. Till en del var den konservativa krafters reaktion på upplysningen, och på vad de upplevde som en rasering av värderingarna i och arvet från den fastlagda samhällsordningen och lydnadssystemen. De ansåg att det bakom allt detta sociala och moraliska sönderfall måste finnas någon intern, destruktiv kraft som saknade anknytning till folket och till dess religiösa värderingar, och judarna blev de självklara kandidaterna.

Men antisemitismen härrörde dessutom delvis från en inneboende inkonsekvens i upplysningsprocessen som sådan. Särskilt viktiga blev de pseudodarwinistiska rasteorier som låg till grund för teorier om historiska imperativ, och många av den tidigare och fortlöpande modernismens samhällsbyggnadsprojekt. Det råder ingen tvekan om att den moderna antisemitism som denna process framkallade

"En majoritet av araberna och muslimerna anser inte att motståndaren i deras konflikt är den judiska religionen"

utgjorde en av de mest avskyvärda formerna av rasism, som kulminerade i försöket att utplåna Europas judar under nazisternas Förintelse.

Den islamiska civilisationen har aldrig hyst fientlighet gentemot judarna

I likhet med andra orientaliska civilisationer har den islamiska civilisationen aldrig hyst en fientlighet gentemot judarna som ens kan sägas komma i närheten av den som kännetecknar antisemitismen. Och även om detta inte berättigar de österländska civilisationerna till något slags urskuldande för de många massakrer de gjort sig skyldiga till, så måste man dock tänka på att antisemitismen inte har skapats av dem. Det är också sant att den islamiska historien innehåller många exempel på diskriminering gentemot religiösa minoriteter, men dessa bleknar helt vid en jämförelse med det lidande som islamiska sekter som inte omfattat den dominerande teologiska trenden utsatts för, eller omfattningen av den förföljelse som riktats mot oliktankande som i och för sig ingått i den dominerande sekten, men som betraktats som ett hot mot den rådande ordningen.

Israeliska försök att bredda antisemitismkonceptet så att det retroaktivt ska komma att också innefatta islamiska civilisationer utgör ett skamligt försök att omplantera rollerna för Europas judiska offer till Mellanösternkonfliktens miljö, där det i själva verket är Israel som är förövaren snarare än offret.

Sionisterna använde sig av Förintelsen för att rättfärdiga 1948

Det bör å andra sidan också nämnas att moderna arabiska politiska rörelser, som i hög grad påverkats av olika aspekter av det europeiska politiska tänkandet – inklusive nationalsocialismen, den tidiga italienska fascismen och reaktionära idéer som importerats från det sena 1800-talets Ryssland – också har kontaminerats av antisemitiska idéer. När sionisterna använde sig av Förintelsen för att rättfärdiga händelserna år 1948 trodde många att genvägen skulle bli ett förnekande av att Förintelsen någonsin ägt rum, eller ett förringande av dess omfattning. Ställda inför det förkrossande nederlaget 1967 började tankar väckas om att den enda förklaringen till att det kunnat inträffa var att fienden i själva verket faktiskt var en global satan, med sina ondskefulla tentakler överallt.

Det var i efterdyningarna till nederlaget 1967 som Sions vises protokoll – en ökad förfälskning som hittats på av den ryska underrättelsetjänsten under tsarerna, och som inte hade något med araberna att göra överhuvud taget – började cirkulera i stor utsträckning inom arabvärlden. Senare, när de politiska riktningarna inom islam drog fördelar av den rådande arabiska nationalistiska trendens misslyckande med att gömma sina panarabiska och populistiska slogans, har spridda fragment av importerad antisemitism blandats med en antijudisk religiös fientlighet som underbyggs av vissa skrifter ur Koranen och motsagts av andra.

Att göra åtskillnad mellan judar och sionism

Det finns många anledningar att kritisera vissa strömningar inom den arabiska politiska kulturen, inte minst med avseende på hur den har hanterat den "judiska frågan", och misslyckats med att göra åtskillnad mellan judarna och sionism. Denna sistnämnda oklarhet är precis vad Israel behöver för att underbygga sin sammanblandning av kritiken mot sionism med antisemitism. I ett försök att uppträda som världens judendoms historiska representant, språkröret för allt judiskt lidande, har det varit nödvändigt för Israel att "sionisera" detta lidande på i stort sett samma sätt som man retroaktivt blandat ihop olika judiska koloniers historia till en enda nationell/sionistisk historia.

Antisemitismen

Hur, bör man fråga sig, ska man då tolka bombdåden mot synagogor i Turkiet? Är det inte uppenbart att målet är en religion, och får detta det inte att se ut som om Mellanösternkonflikten är en religiös konflikt? De som förövar dessa dåd kanske tror att så är fallet. Men så ser inte en majoritet av araber och muslimer på saken. En majoritet av araberna och muslimerna anser inte att motståndaren i deras konflikt är den judiska religionen, och för övrigt inte någon annan religion heller. Trots det så hävdar den israeliska propagandan bestämt, och med uppbackning av retoriken och gärningarna hos vissa islamiska krafter som besudlats av fundamentalism, att judarna utgör målet därför att de är judar. Det är det som får den arabisk/sionistiska konflikten att bli en islamisk/judisk konflikt. Detta påstående backas upp av israeliska ideologer och politiker i sådan omfattning att källan för spridning av antisemitism nu har flyttat från Europa till den islamiska världen.

Det måste understrykas att ett engagemang för den självkritiska process som skisseras ovan inte motsägs av följande fakta: För det första att antisemitismen är ett europeiskt fenomen, som nådde sin höjdpunkt i händerna på nazisterna; för det andra att den mest utbredda formen av rasism i västerlandet idag inte är antisemitismen utan i stället är rasism riktad mot araber och muslimer; för det tredje att alla antisemiter inte är anti-Israel, något som har antagits vara lösningen på Europas judiska fråga eller, alternativt, presenterats som en modell för den militaristiska nationalstaten; samt för det fjärde att västerlandets politiska och intellektuella traditioner, som varit och förblir i orubblig motsats till antisemitismen, idag utgör de starkaste kritikerna av den israeliska politiken och Israels ockupation.

Kritik mot Israel eller sionismen en form av antisemitism?

Israel har systematiskt strävat efter att framställa all kritik mot Israel eller sionismen som en form av antisemitism, och det i en sådan omfattning att man skapat ett klimat av intellektuell terror. Men man är samtidigt raffinerat pragmatiska och har varit mycket selektiva med avseende på vilka man ställt till svars. Således har den italienska premiärministern Silvio Berlusconi, som frikände Mussolini från att ha bidragit till italienska judars död genom att skicka dem på

”en picknick norröver”, hitintills undgått Israels vrede. Men så är ju Berlusconi också användbar, trots det faktum att den italienska historikern Primo Levi var en av dem som sändes på den där ”picknicken” till Auschwitz. När det gäller Jacques Chirac så är saken helt annorlunda: de anklagelser som riktas mot honom har ingenting att göra med judehat, som det inte finns några belägg för, utan handlar helt och hållet om hans kritik av Israel.

”...den mest utbredda formen av rasism i västerlandet idag inte är antisemitismen utan i stället är rasism riktad mot araber och muslimer”

Många organisationer har bildats för att slå ner på personer som skrivit något som betraktats som antisemitiskt och ställa dem till svars. Eftersom de allra flesta av världens organiserade judiska kolonier ivrigt ställer sig bakom Israel har man kunnat konstatera en ökande tendens att betrakta kritik av Israel som ett uttryck för antisemitism, även då än skarpare kritik har härstammat inifrån själva Israel.

Detta är en av de faktorer som har förvärrat den palestinska frågans komplexitet. Israel jämrar sig över det globala engagemanget för Palestinas sak. Man anklagar världen för partiskhet varje gång högljudda protester mot israeliska åtgärder inom de ockuperade territorierna kommer till uttryck.

Palestina en dispyt mellan två jämbördiga och motsatta parter?

För palestinierna skulle denna internationella uppmärksamhet kunna utgöra en fördel, om de bara kunde dra praktisk nytta av den genom en liberal, demokratisk – och ofrånkomligen antisionistisk – argumentation. Historiskt har den emellertid i stället utgjort en källa till svaghet. Uppmärksamheten uppkommer när allt kommer omkring inte på grund av palestinierna utan på grund av judarna, och på grund av den plats den judiska frågan tagit sig i det västerländska medvetandet och samvetet. En följd av detta

perspektiv har varit en tendens att inte betrakta situationen i Palestina som en som handlar om en ockuperande makt och ett ockuperat folk, utan som en dispyt mellan två jämbördiga och motsatta parter. Det är ett passande recept, som gör det möjligt för det officiella Europa att betrakta frågan om Israel som ett kolonialistiskt fenomen, samtidigt som det innebär att den skarpaste kritik man riktar mot Israel liknar de förtvivlade försök en ständigt fruktande mor gör för att förhindra att hennes bortskämda och impulsiva barn skadar sig, samtidigt som hon själv får tåla den smärta barnets svordomar och förolämpningar tillfogar henne.

På ett sätt har den palestinska frågan därför utgjort grunden till en global fokusering på Mellanöstern allt sedan Balfour-deklarationen. Omvänt gäller att om det inte hade förelegat någon global uppmärksamhet så hade det inte funnits någon ”palestinsk sak”, eller så hade den varit löst för länge sedan på samma sätt som andra kolonialistiska frågor lösts på. Det palestinska problemet uppkom samtidigt som andra folk vann självständighet, och det växte sig allt mer oreglerligt allt eftersom andra problem löstes. Vissa palestinska eliter kan eventuellt dra fördelar av den skapade ”palestinska saken”, men det palestinska folket kan verkligen inte avundas den globala uppmärksamhet det drar till sig.

Vi kan bara frigöra oss från vår sammanblandning av de palestinska och judiska frågorna, och från den globala uppmärksamhet de väcker, genom önsketänkande. Realistiskt sett kan problemet endast lösas genom ett förkastande av antisemitismen, vilket innebär ett förkastande av förment skickliga försök att hävda rättvisan i den palestinska saken på basis av en absolut ondskasomdra fått lida av tidigare. Våra tankar och resonemang måste också avvisa Israels försök att använda antisemitismen för att tysta eventuella röster som höjs mot den israeliska politiken och de israeliska åtgärderna. Vi måste insistera på att Israel inte är immunt mot anklagelsen om rasism.

Azmi Bishara är ledamot från Nasaret i det israeliska Knesset. Han leder den israeliska arabiska ”Nationella demokratiska koalitionen – Balad”.

Det var strax före solnedgången som meddelandet om att utgångsförbud införts i Nablus basunerades ut från högtalarna på de israeliska militärjeeparna och människor beordrades att stanna inomhus. Folk skyndade sig hem för att undvika mörkret, eftersom mörker är förknippat med förbud, rädsla och otrygghet. Staden var snart öde och tom. De enda som syntes var, förutom det sporadiskt blinkande ljuset från ambulanserna, rörelser från katter, hundar och militärfordon.

Tystnaden bröts emellanåt av maskingevärens skottsalvor från de israeliska militärposter som placerats ut överallt i staden. Tystnaden, mörkret, de röda och blå ljuset från militärens bilar och de få ambulanser som fanns ute, i kombination med skottsalvorna som ekade mellan bergen, gav en känsla av överklighet. Det kändes som om det inte hände en själv, utan någon annan, någon annanstans, i en annan tid.

Plötsligt bröts tystnaden av att telefonen ringde. Det var min bror som med bruten röst talade om att vår far var allvarligt sjuk och i behov av akut vård. Utan att tänka på konsekvenserna sprang jag ut, startade bilen och begav mig av mot mina föräldrars hus.

När jag kom fram hade jag drabbats av panik på grund av alla frågor som snurrade runt i mitt huvud: Hur kan vi på ett säkert sätt få pappa till närmaste sjukhus? Efter en snabb bedömning stod det klart att jag var tvungen att själv ta honom dit, eftersom det inte fanns tid att vänta på ambulansen. Jag bestämde mig för att köra till sjukhuset, trots min familjs protester. De befarade att det skulle försätta oss alla i en farlig situation. Jag var ändå beredd att ta risken och körde snabbt till närmaste sjukhus.

Det är första gången i mitt liv som jag har haft så många motstridiga känslor inom mig: rädsla, beslutsamhet och samtidigt både rationella och irrationella tankar. Under de omständigheter som rådde, hade jag mycket väl kunnat bli skjuten av någon israelisk soldat där jag for fram i en väldig fart, i totalt mörker; i en spökstad. Jag var omgiven av faror, och rädslan kom krypande inom mig. Men jag drevs av en stark beslutsamhet att rädda en älskad person, oavsett vilka hot som fanns omkring mig.

Tiden passerade långsamt. Färden var över på sju minuter, men det kändes som en hel livstid. När vi kom fram till sjukhuset hade läkarna förberett en akutoperation, och som tur var kunde min pappa räddas.

Det var först några timmar senare, när saker och ting började återgå till det normala, som jag insåg faran jag varit utsatt för. Jag hade nu själv fått uppleva de enorma svårigheter och hinder som alla människor i Nablus ständigt möter vid situationer som denna.

Det var ändå känslorna av fullbordan, belåtenhet och lättnad som var starkast av de motstridiga känslor jag hade inom mig. Jag förstod att det är grundläggande mänsklig styrka, beslutsamhet, uthållighet och överlevnadsinstinkt som ligger bakom palestiniernas fortsatta motstånd i kampen för frihet och värdighet.

Allam Jarrar
PMRS, Nablus

FOTO: Yvonne Fredriksson.

Vi är just hemkomna från ett uppdrag på Västbanken för Internationella Juristkommissionens svenska avdelning. Som rättegångsobservatörer i israeliska militärdomstolar på Västbanken har vi sett palestinska barn som anklagats för våld mot ockupationsmakten Israel. Vi anser att Israel bryter mot Barnkonventionen, Tortyrkonventionen, Fjärde Genèvekonventionen och att världen håller tyst om detta.

Rättegång mot palestinska barn: "Jag ser inga framsteg i ditt fall"

Militärdomstolen var inhyst i en israelisk militärförläggning på Västbanken nära den israeliska gränsen. Rättegångssalen var en plåtbarack omgiven av betongmur och taggtrådsstängsel och bevakad av tungt beväpnade israeliska soldater.

Det var inga större problem för oss att få tillträde eftersom de palestinska försvarsadvokaterna hade förberett de israeliska militärdomarna på att vi skulle närvara. Då vi kom in i baracken där rättegångarna skulle hållas fanns många beväpnade israeliska soldater som gick ut och in, vilket var mycket störande.

Det fanns några träbänkar där ett 20-tal anhöriga satt. Många av dem var äldre kraftiga damer i sina traditionellt broderade långa klänningar. På korta träbänkar innanför ett träräcke satt samtidigt sju anklagade palestinier omgivna av beväpnade soldater. De anklagade var försedda med handfängsel och forkedjor. Föräldrar och andra släktingar försökte prata med dem, men de fick inte komma nära varandra.

Bland de anklagade fanns en 16-årig palestinsk pojke som suttit fängslad i ett år utan att ha fått träffa en advokat. Den kvinnliga militärdomaren sa till pojken:

– Du är tvungen att skaffa en advokat, för jag kan ännu inte se några framsteg i ditt fall.

Rättegången sköts upp för att pojken

skulle få möjlighet att träffa en advokat innan en dom avkunnades.

Nio års fängelse för 15-åringar

Två palestinska lite bleka 15-åriga pojkar från en by utanför Tulkarm dömdes till nio års fängelse för att ha försökt döda en israelisk vakt vid den mur som är under uppbyggnad. Domen avkunnades mycket snabbt, eftersom pojkarna före rättegången erkänt och åklagaren och advokaten var överens om nio års fängelse.

Åklagaren sa till oss att pojkarna kommit lindrigt undan. Han sa också att han alltid tänker på Barnkonventionen då han yrkar på ett visst straff. Vi jämför denna dom med en dom som en israelisk bosättare fick efter att ha slagit ihjäl en 11-årig palestinsk pojke med sin pistolkolv. Domen löd då på sexmånaders kommuntjänstgöring. Detta är ett tydligt bevis på att Israel särbehandlar palestinier.

En bror till en av de nu dömda 15-åriga pojkarna berättade för oss att brodern

Två palestinska flickor på väg hem från skolan som ligger utanför "säkerhetsmuren" vid Qalqilya. De måste passera genom grindar i taggtråds- och elstängsel. Grinden bevakas av beväpnade soldater. Den öppnas inte alltid för skolbarnen så dessa måste ibland återvända hem utan få några lektioner.

FOTO: Arne Malmgren.

"Säkerhetsmuren" vid Qalandia checkpoint. Muren skiljer Ramallah från Jerusalemområdet. Pojkar kastar sten mot en israelisk arméjeep. Soldaterna besköt pojkarna. Dessa klarade sig tack och lov från kulorna. FOTO: Arne Malmgren

blivit så förtvivlad att han ville hämnas på en israel, dels för att muren byggs på familjens mark, och för att deras far nyligen dömts till livstids fängelse och dels för att deras två hus sprängts till ruiner.

Barnen utsätts för tortyr

Vi fick tillfälle att prata med palestinska advokater, föräldrar till fängslade palestinska barn och tidigare fängslade barn. Samstämmigt var att barnen under förhørsperioden i israeliska fängelser och på israeliska polisstationer på ockuperad mark utsatts för olika slags tortyr och annan omänsklig behandling, som att de tvingats sitta på låg stol under många timmar. De har blivit slagna på kroppen med batong och fått elchocker. De har utsatts för sexuella trakasserier, fått för lite mat och nekats att ta emot besök av en advokat. De har placerats i mörka isoleringsceller under många dagar i streck med händer och fötter bundna. Inte ens toalettbesök är alltid tillåtna och dessutom hindras de från att sova.

Rakan, en 12-årig palestinsk pojke

En advokat från DCI-PS berättade för oss om Rakan, en 12-årig palestinsk pojke som arresterades av israelisk militär den 29 september 2003 då han var på väg hem till Jeriko från Betlehem. Han togs till ett förhørscenter i en israelisk bosättning på ockuperad mark där han utsattes för elchocker. Därefter placerades han i en isoleringscell under 12 dagar och nätter. Cellen var två gånger två meter. Han var så fruktansvärt rädd att han två gånger försökte ta sitt liv.

Han transporterades sedan till ett annat förvaringscenter där han tvingades klä av sig naken och soldater använde en metall-detektor på hans nakna kropp. En soldat rörde med sin hand vid Rakans underliv. Rakan blev så rädd att han sedan åter försökte begå självmord två gånger. Den 12 oktober placerades han i Ofer Militär-fängelse utanför Ramallah. I GP (Göteborgs Posten) den 26 december läste vi att Rakan Nseirat, den yngste palestinier som fängslats i Israel, frigivits den 19 december efter överklagan. Han hade dömts

Den 1 december 2003 sprängde IDF (israeliska armén) ett fyravåningshus i Ramallah. Detta var straffet för att en familj i huset haft besök av en Hamasmedlem. Ca. 50 personer blev hemlösa, varav 17 barn. En person sköts av IDF och en person som var kvar i huset dödades under rasmassorna då huset sprängdes. Räddningspersonal i arbete. FOTO: Arne Malmgren.

Mänskliga rättigheter

till sex månaders fängelse för att ha gömt en pistol som tillhörde hans far som var efterlyst av israeliska säkerhetstjänsten.

En annan palestinsk advokat berättade för oss att det händer att åklagaren och domaren kommer överens om att ge ett lindrigt straff till en person för att istället ge livstids fängelse till en annan person. Flera advokater var av uppfattningen att vår närvaro vid rättegångarna satte viss press på domarna.

De fängslade palestinska barnen är i omedelbart behov av hjälp. De måste få en socialarbetare/övervakare som följer dem från arrestering och under hela den rättsliga processen. De behöver också internationella övervakare.

Birgitta Elfström och Arne Malmgren, medlemmar i Internationella Juristkommissionens svenska avdelning.

Den som vill läsa mera om fängslade palestinska barn och göra en insats för dem kan gå till www.dci-pal.org. Där kan ni läsa om hur det går till att "adoptera" ett fängslat palestinskt barn eller stödja dem på annat sätt.

Varför är Sverige så tyst?

Vårt uppdrag för Internationella Juristkommissionen var också att se hur muren, hussprängningar och vägspärrar påverkar det palestinska folket och särskilt barnen. Vi guidades runt av DCI-PS, Addameer, Al-Haq och Negotiating Support Unit.

Vi såg hur byggandet av muren pågår för fullt på norra Västbanken, vid Betlehem och Ramallah. Muren är åtta meter hög. Den byggs inne på ockuperad mark och delar palestinska byar. Den går ibland precis utanför palestinska hus. Barnen i Qalqilya måste gå över en militärväg och passera genom en grind som kontrolleras av den israeliska militären för att komma till skolan som nu ligger på andra sidan muren. Vi kom fram till militärvägen men den israeliska militären förvägrade oss att gå in på skolområdet för att prata med barnen. Istället pratade vi lite med barnen genom elstängslet.

En palestinsk pojke på väg hem från skolan. I bakgrunden syns hans skola på andra sidan "säkerhetsmuren". Framför skolan finns grinden som bevakas av soldater. FOTO: Arne Malmgren.

Tillstånd för att skörda

Palestinska bönder måste söka tillstånd för att få skörda på sin mark som nu ligger på andra sidan muren. Många av dem får inte tillstånd. Vi fick höra att många bönder står och väntar vid den grind som sägs skall vara öppen under vissa tider så att bönderna skall kunna skörda sin mark. Ibland öppnas inte grinden under hela dagen. De väntar förgäves. Vi såg många övergivna växthus och avhuggna olivträd.

Palestinska barn i Östra Jerusalem som fått familjens hus raserat. Orsaken till att bulldozern raserade huset var att huset var byggt utan tillstånd från israeliska myndigheten. Palestinska ansökningar om tillstånd att bygga hus avslås. Däremot får i stort sett alla israeler som vill bygga tillstånd förutom alla illegala bosättningar. FOTO: Arne Malmgren.

Muren delar palestinska familjer. Många kan inte komma till sina jobb och blir arbetslösa. Palestinier får ta små åsnestigar för att komma till släktingar och för att ta sig till sjukhus. Stora bördiga markområden mejas ner för att ge plats åt muren och området närmast muren som betecknas som "säkerhetszon". Tiotusentals olivträd och hus mejas ner och växthus ödeläggs. Palestinska vattenkällor beslagtogs genom att muren läggs så att vattenkällorna tas ifrån palestinerna.

Flera städer på Västbanken blir som fångelser eller ett bantustanområde. Staden Qalqilya omringas av muren och har bara en ingång där israelisk militär vaktar med bepansrade militärfordon och beväpnade soldater. Borgmästaren i Qalqilya var mycket oroad över situationen. Han berättade för oss att de tidigare alltid haft mycket goda relationer med israelerna och mycket goda affärsförbindelser. Det hände ofta att israeler kom och handlade i staden.

Muren bidrar till ökat våld

Nu finns det bara israeliska soldater som omringar dem. Det är hög tid att göra något för en fredligare värld. Muren bidrar till ökat våld. Varför är Sverige så tyst? Vi har träffat barnfamiljer i Sur Baher i Jerusalem som fått sina hus söndersprängda för att de inte sökt byggnadstillstånd. De fick bara några minuter på sig att ta med sina tillhörigheter. Huset sprängdes trots att det kommit en israelisk militärorder om att huset inte skulle sprängas. Sprängaren motiverade det hela med att det skulle vara farligt att lämna huset eftersom han börjat slå ner balkongen. Om familjen hade sökt tillstånd skulle det ha tagit minst sex månader innan de fått ett svar. Ett svar som med 99 procents säkerhet skulle bli negativt, enligt husägaren. Israeler som söker byggnadstillstånd får svar inom en månad och det blir i stort sett alltid ett positivt svar. Nyinvandrade judar bosätter sig på ockuperad mark.

Vi besökte en annan palestinsk familj i Östra Jerusalem som inte ens fått besked om sprängningen innan den var ett faktum. Allt vad de sparat under sin relativt långa livstid gick upp i rök. Tusentals palestinska familjer ser dagligen hur nya bosättningsområden breder ut sig på ockuperad mark och nya invandrarfamiljer flyttar in.

I Beit Sahor nära Betlehem fick vi höra att flera hyreshusägare fått besked om att husen måste rivas före 2005. De ligger för nära militärvägar och bosättningsområden. Vi såg olivlundar som nu var omgärdade av elstängsel och det var förbjudet för markägaren att skörda oliverna.

Vi hör alla dagligen hur palestinska Röda halvmånens ambulanser stoppas vid vägspärrar. Då vi en dag kom till Betlehem fick vi höra att tre ambulanser hade väntat över tre timmar vid en vägspärr i Beit Sahor utan att ha fått tillstånd att passera med sina 17 svårt sjuka på väg till sjukhus i Hebron. Ambulansförarna hade nästan givit upp hoppet. Efter att vi intervenerat tillät israelisk militär ambulanserna att passera. Vi fick dem att titta in i ambulanserna för att själva se att personerna där verkligen var sjuka.

Under vårt uppdrag träffade vi många israeliska soldater som sa att de vill ha fred men att "våra ledare vill inte". De var inte

Birgitta och vår guide Iman i Betlehem talar med ambulanspersonalen om deras problem med att passera checkpointen ut från Betlehem. Tre ambulanser på väg till sjukhuset i Hebron med 17 svårt sjuka äldre människor. Ambulanserna hade väntat i ca tre timmar på att få passera checkpointen. De tilläts inte passera för att de enligt soldaterna saknade någon sorts handling. FOTO: Arne Malmgren.

glada att vara soldater på Västbanken och längtade hem till de sina. Vi tror att freden har en chans i Mellanöstern om vi alla ställer upp för mänskliga rättigheter och påtalar de kränkningar som sker.

Det palestinska folket är i behov av ett skyddsmandat. Israel skyddar inte civilbefolkningen som de är skyldiga till enligt Fjärde Genèvekonventionen. Alla länder som har skrivit under denna konvention skall se till att den följs. Vi måste

alla hjälpa till så att humanitär och internationell rätt gäller även för palestinier. Varför är Sverige så tyst då det gäller Israels skyldigheter på ockuperad mark? Israel skall frånträda ockuperad mark enligt FN-resolutioner och flyktingarna skall ha rätt att återvända.

Birgitta Elfström och Arne Malmgren, medlemmar i Internationella Juristkommissionens svenska avdelning.

Birgitta diskuterar med IDF för att försöka få dem att låta ambulanserna att passera. Efter det att IDF kontrollerat att det endast var gamla sjuka människor i ambulanserna tilläts dessa att passera ut för färd mot Hebron. FOTO: Arne Malmgren.

Den 1 december 2003 var vi rättegångsobservatörer i Israels Högsta domstol. Det var den israeliska människorättsorganisationen HaMoked i Jerusalem som bett Internationella Juristkommissionen i Sverige att sända rättegångsobservatörer för att följa fallet om det hemliga fängelset Facility 1391 i huvudförhandlingen i Högsta Domstolen. HaMoked hade stämt den israeliska staten, polismakten, säkerhetstjänsten, försvarsmakten och fängelseledningen för att de olagligt driver ett hemligt fängelse.

Facility 1391 hemligt fängelse i Israel

Efter ett hårt och intensivt utredningsarbete fick HaMoked i somras fram uppgifter om att Israel hade ett hemligt fängelse placerat inne på en armébas på gränsen mellan Israel och Västbanken.

Det började med att anhöriga till försvunna personer tog kontakt med HaMoked för att få hjälp med att hitta de som försvunnit. Genom idogt sökande och samtal med olika israeliska myndigheter och institutioner ringades Facility 1391 in.

”Israels Guantanamo”

Tidigare fångar i Facility 1391 har berättat för HaMoked att de hållits helt isolerade från yttrevärlden. De fördes till en hemlig plats iförda ögonbindel och under förhör utsattes de för tortyr. Då fångarna frågade var de befann sig svarade fångvaktarna: ”på månen, i rymden, utanför Israels gräns, på Honolulu”. En artikel i The Guardian har beskrivit fängelset som ”Israels Guantanamo”.

Trots att många har arbetat under många år i fängelset har det inte tidigare läckt ut att Israel driver ett hemligt fängelse. Fångarna har inte fått ta emot besök av advokater eller släktingar och Internationella Röda Korset och även Knessetledamöter har vägrats tillträde. HaMokeds advokater säger att Facility 1391 har haft och t.o.m. fortfarande kan ha fångar från Libanon, Syrien, Iran och palestinier från de ockuperade områdena.

Uppåt och uppåt i stora trappor

Det var spännande att närvara vid rättegången som hölls i Högsta Domstolens

lokaler i västra Jerusalem bara ett stenkast från Knesset. Byggnaden är oerhört vacker. Den sparsmakade arkitekturen både invändigt och utvändigt tilltalade oss mycket. Som så ofta i en domstolsbyggnad går man uppåt och uppåt i stora trappor för att nå rättegångssalarna. Så gjorde vi även här och vi kom upp i en stor öppen foajé med många rättegångssalar på ena långsidan och stora fönster på motsatta sidan. Rättegångssalen såg ut som i en svensk domstol där domarna sitter mer eller mindre på ett högt podium.

Målet Facility 1391 hade tre israeliska domare varav två kvinnor. En advokat representerade den israeliska staten och tre israeliska advokater varav två kvinnor representerade HaMoked. Alla advokater var iklädda långa svarta slängkappor. Domarna var propert civilklädda, damerna i dräkt.

Det var många åhörare, både gamla och unga kom och gick under rättegången. Bland annat var det flera skolklasser som lyssnade korta stunder. Vi satte oss på en av åhörarbänkarna tillsammans med vår israeliske tolk från HaMoked, som tolkade från hebreiska till engelska.

Olagligt att driva ett hemligt fängelse

HaMokeds skriftliga yrkanden var i stora drag att det är olagligt att driva ett hemligt fängelse och att använda de tortyrmetoder som fångarna utsätts för. HaMoked yrkade att domstolen skulle stänga fängelset i avvaktan på att målet slutgiltigt avgörs.

Att hålla ett hemligt fängelse strider mot

flera israeliska lagar och även mot Fjärde Genèvekonventionen, som är en internationell överenskommelse som Israel har skrivit under och därmed lovat följa.

Bryter mot Tortyrkonventionen

Förhållandena för fångarna i Facility 1391 strider mot Tortyrkonventionen som Israel också skrivit under. HaMokeds advokater redogjorde för fångarnas berättelser: om tortyr, sexuella trakasserier, våldtäkt, dålig mat, för lite mat, stank från plastburk (toalett) i den mörka cellen, för lite sömn, dålig tillgång på medicin, ovisst tid i fängelset, dåliga hygieniska förhållanden, inga familjebesök, att inte veta var de befinner sig, att inte få ta emot besök av advokater och att Internationella Röda Korset nekas tillträde.

Flera fångar har suttit i Facility 1391 i flera år och andra några månader. Domarna sa att de var chockade över att höra om förhållandena i fängelset. Men de ansåg inte att det var relevant i målet, utan de ville endast beröra frågan om det hemliga fängelset och om detta är i enlighet med israelisk lag eller inte.

En av domarna sa att det var upp till varje fånge att anmäla missförhållanden och att HaMoked inte hade någon fullmakt från dem. Vidare sa domaren att de berättelser som HaMoked fört fram inte hade prövats i domstol och att de därför inte var relevanta att föra fram i detta mål om ett hemligt fängelse. En domare sa till HaMokeds advokater ”går ni inte med på detta kan ni gå hem”.

HaMokeds advokater vidhöll att det var

viktigt att beröra förhållandena för fångarna eftersom ett hemligt fängelse i sig genererar sådana fruktansvärda förhållanden. Men de accepterade vad domstolen kommit fram till. Domstolen uppmanade statsadvokaten att kontrollera förhållandena i fängelset. Advokaten svarade att detta alltid görs och att det inte behöver komma en order från domstolen om att detta måste göras.

Israeliska och internationella lagar berörs

Enligt HaMokeds advokater finns det flera israeliska och internationella lagar som berör frågan om hur fängslade personer skall behandlas; "The Detentions Law" säger att en fängslad person skall hållas på en plats som är offentliggjord i en särskild publikation, "The Military Justice Law" handlar om kravet på att ange var en person hålls fången, "The Imprisonment of Illegal Combatants Law" säger att en fånge skall informeras om var han/hon är placerad.

Artikel 23 i Tredje Genèvekonventionen handlar om att myndigheten skall ge all information om den geografiska platsen

för fångar. Artikel 8 i Fjärde Genèvekonventionen berör "protected people" och artikel 106 i samma konvention är rätten för en fånge att informera sin familj.

De tre domarna blev lite lätt irriterade på statsadvokaten för att denne endast dagen innan rättegången hade lämnat in sina skriftliga synpunkter på HaMokeds stämning. Av dessa framgår att endast ett fåtal fångar har varit placerade i Facility 1391, förutom att GSS (General Security Service) har använt Facility 1391 för att förhöra personer från Gaza och Västbanken. Fångarna behandlas humant, men om någon har behandlats inhumant är det inte tillräckligt för att stänga fängelset. Det som HaMoked framfört är: "baseless, unsupported by fact, false, incorrect, a complete lie...". Statsadvokaten hävdade att det kan finnas skäl att hålla ett hemligt fängelse med hänvisning till statens säkerhet. Men om sådana förhållanden kan han bara tala med domarna bakom lyckta dörrar.

Rättegången slutade med att Högsta Domstolen gav statsadvokaten 45 dagar

Mänskliga rättigheter

på sig att inkomma med uppgift om anledningen till det hemliga fängelset.

Satte viss press på domarna

HaMokeds advokater ansåg att det var viktigt att vi var närvarande därför att det satte viss press på domarna. Då rättegången inleddes började HaMokeds advokat Lea Tsemel att informera domarna om att det fanns internationella observatörer i rättegångssalen. En av domarna ville genast veta mera om vår närvaro och vem vi representerade.

Vi hoppas att Internationella Juristkommissionen skickar observatörer till nästa rättegång för att öka pressen på domarna att fatta ett rättssäkert beslut i enlighet med internationella konventioner.

Birgitta Elfström och Arne Malmgren medlemmar i Internationella Juristkommissionens svenska avdelning

Den som vill läsa mer om målet i Högsta Domstolen och ingående om förhållandena i Facility 1391 kan läsa på HaMokeds hemsida www.hamoked.org

Vilken fråga anser du vara den viktigaste frågan för PGS att diskutera på kongressen 6-7/3?

Palestina Nu 1-2004

Hur vi kan väcka frågan hos världsoopinionen att Palestina håller på att försvinna.

Margareta Sjöberg, projektansvarig

Kongressen bör framför allt diskutera på vilket sätt Palestinagrupperna i Sverige ska utvecklas under de närmaste åren. Vill vi fortsätta vår verksamhet på det sätt som vi gjort de senaste åren, d.v.s. med en kombination av solidaritets- och biståndsarbete och med en medlemsbas på ungefär 600 medlemmar? Eller orkar vi med en mer ambitiöst målsättning? Det skulle i så fall kunna vara att samla betydligt fler Palestinavänner i vår organisation. Men en sådan målsättning får naturligtvis konsekvenser för de politiska målbeskrivningar som vi ställer upp liksom för organisationen i stort. Fördelen skulle kunna vara ökade möjligheter att påverka den samlade Palestinaopinionen i Sverige. Och det är väl därför vi finns till?

Peder Aléx, ordförande PGS

Jag tycker den viktigaste frågan är hur vi kan bredda solidaritetsarbetet med Palestina. Vi bör också diskutera hur PGS kan bli bättre på att granska och kritisera

mediernas bevakning av konflikten Palestina/Israel.

Britt-Marie Olander, PG Göteborg

Jag tror att styrelsen och organisationens struktur är viktiga frågor. Vi behöver förnyelse och vi behöver göra organisationen mer tillgänglig för medlemmarna. Sedan behövs det en diskussion om sionismen, demokratifrågan och bojkott.

Shahin Eghraghi, ordförande PG Stockholm

Jag vill att vi på kongressen diskuterar PGS kommande verksamhet utifrån att ockupationen är en huvudfråga. Ett stopp för ockupationen bör alltid vara PGS övergripande fråga. Vi bör också diskutera hur vi ska behålla våra samarbetspartners och hur samarbetet ska kunna breddas ytterligare, så att PGS blir en organisation för alla som är emot den israeliska ockupationen. Vi bör också ta upp frågor av mer ideologisk-politisk karaktär, som bör diskuteras vidare inom förbundet.

Yvonne Fredriksson, biståndsamordnare i PGS

Israeliska ockupationsvägrare: "Vi kommer aldrig att vara tysta!"

Efter ungefär trehundra dagar i häkte föll domen mot de fem unga israeler som vägrar tjänstgöra i Israels ockupationsarmé. "De fem", som de nu kallas i vardagstal, dömdes till ytterligare ett år bakom lås och bom. Samtidigt växer stödet i och utanför Israel för deras moraliska ställningstagande. Enligt en färsk opinionsundersökning betraktar 30 procent av de unga i Israel rätten att vägra som legitim. Refusniksrörelsen blir dag för dag en allt viktigare kraft i kampen mot ockupationen. I julas skänkte Palestinagrupperna i Sverige 15 000 kronor ur Palestinainsamlingen till organisationen Ta'ayush, som bland annat engagerar sig för vägrarna.

Rättssalen i Israels centrala militärdomstol (The Central District Military Court of the Israel Defence Forces) var under förhandlingarna full av aktivister, familjer, vänner och andra som ville visa de fem vägrarna Noam Bahat, Hagai Matar, Adam Maor, Shimri Tsameret och Matan Kaminer sitt stöd. Extra bänkar fick ställas fram och ett par journalister tvingades lämna rättssalen för att det var överfullt. Ett hundratal fredsaktivister hade även samlats i entrén, där de demonstrerade genom att hålla upp skyltar och ropa ut sina hyllningar till de fem ungdomarna. "Vi är alla vägrare!", "Ockupation är terror – vägrarna är hjältar!", "Ja till Fred – Nej till ockupation!" var några av de slogans som syntes och hördes utanför rättssalen.

Anat Matar är fredsaktivist, grundare av organisationen Ta'ayush och mamma till Hagai. Efter att domen fallit sammanfattade hon sina intryck:

– Domstolen bekräftar att vägrarnas beslut sätter ett frågetecken kring rättvisan och moralen i arméns agerande, och att vägrarna utmanar och ifrågasätter legitimiteten i statens handlingar. Vid en improviserad presskonferens med ett tiotal journalister, förklarade vägrarna att detta

också varit deras intention och att de är stolta över sina handlingar. De kommer att fortsätta utmana ockupationen tills den upphör.

Ett år i häkte har inte fått dem att tvivla på beslutet att öppet försvara sina ståndpunkter och högljutt kritisera ockupationen. Under den improviserade presskonferensen drog de sig inte för att tala klartext:

– Vi har blivit dömda för att ha uttalat ordet o c k u p a t i o n. Så nu säger jag det igen: Ockupation! Ockupation! Ockupation! var en av Matan Kaminers första kommentarer till de väntande journalisterna.

– Vi har uttalat en sanning som stora delar av allmänheten inte känner till, eller som många väljer att inte kännas vid, och det är därför vi blir straffade. Militären begår krigsförbrytelser och förväntar sig att vi ska tåga. Men vi kommer inte att vara tysta. Vi kommer att protestera högljutt mot ockupationen, trots det höga pris vi får betala, sade Hagai Matar.

Väl underbyggda beslut

De fem vägrarna har alla varit tydliga med varför det är otänkbart för dem att tjänstgöra i armén. Deras vittnesutsagor har varit genomtänkta och välformulerade. De berättade om sina barndomsvänner som nu tjänstgör på ockuperat område och, som de formulerade det, offrar sina liv till ingen nytta. De fem är övertygade om att de gör någonting bra för Israel. Shimri Zameret talade bland annat om sin farfar som under slutet av 1930-talet hjälpte judiska flyktingar att fly från Europa till Palestina och hur hans dröm hade varit att skapa ett rättvist och jämlikt samhälle. Nu vägrar Shimri att förråda sin farfars dröm och måste därför protestera mot att Israel har blivit erövrare med total avsaknad av de ideal som farfadern kämpade för. De talade också om det palestinska folkets lidande, att palestinierna inte ses som fullvärdiga människor i soldaternas ögon och de protesterade

mot hur palestinska ungdomar dödas när de, endast beväpnade med stenar, utmanar tungt beväpnade soldater som kan gömma sig i sina stridsvagnar. I sina vittnesmål beskrev de hur israels avancerade militärfordon ägnar sig åt att förstöra palestinsk infrastruktur, skolor och sjukhus.

Citat ur vägrarnas vittnesmål i rätten

Matan Kaminer:

"Varje palestiniers rättighet till demokrati, kränks dagligen av den israeliska militären."

"Ju mer brutal och förtryckande en ockupation blir, desto mer motstånd kommer den att möta."

Shimri Zameret:

"Jag behöver inte titta över gränsen för att se de omoraliska resultaten av arméns handlande. Jag behöver bara titta på min egen familj och mina vänner. Jag ser hur dessa handlingar förstör deras liv, mitt liv, det israeliska samhället."

Adam Maor berättade om kvällen då han bestämde sig för att vägra. Det var när han såg sin ettåriga lillebror ta sina första stapplande steg. Samtidigt som han fyll- des av glädje över kärleken till sin lille- bror, visade TVn bilder på hur palestin- ska barn med stenar i händerna blev skjutna av israelisk militär. Han insåg då att om han skulle ansluta sig till armén, skulle han vara med om att ta ifrån de palestinska barnen allt som han dröm- mer om för sin lillebror.

– Jag skulle aldrig kunna säga att jag älskar min lillebror och drömmer om en lycklig barndom för honom, om jag sam- tidigt skulle vara en del av ett system som förtrycker andra barn, sade han.

Noam Bahat:

”De flesta människor blir vana vid att lura sitt samvete. De tar död på samvetet och får det att sluta fungera.”

Adam Maor:

”Jag skulle aldrig kunna säga att jag älskar min lillebror och drömmer om en lycklig barndom för honom, om jag samtidigt skulle vara en del av ett system som förtrycker andra barn. För på en plats där barn slits ur sina sängar på natten och fängslas för att deras föräldrar ska skriva under sanna eller falska erkännan- den, finns inte rum för en bra barndom. Och jag tänker aldrig delta i att skapa en sådan plats.”
”Allt jag vet är att endast ondska kan födas ur dessa onda, korrupta och omoraliska handlingar.”

Statens legitimitet undergrävs

Enligt den militära åklagaren Yaron Kostelitz gör det faktum att de fem är att betrakta som ideologiska fångar, att de är extra farliga. Adam Keller, som själv anslöt sig till vägrarrörelsen efter sex år som major i den israeliska armén, förde anteckningar vid sina besök i rätten.

Keller citerar ur åklagarens tal till juryn:

– Ni gjorde rätt när ni förklarade dessa fem skyldiga, men er dom måste bli full- ständig genom att ni utdömer ett rättmätigt hårt straff. Vad vi har här är ideologiska brottslingar och Yitzhak Zamir som tidigare varit domare i Hög- sta Domstolen har redan påpekat att de är av den värsta sortens kriminella. Detta eftersom de inte bara bryter mot lagen, utan även undergräver dess auktoritet. Därför bör de bli dubbelt bestraffade. Det faktum att de är ideellt engagerade och att deras karaktärer på många sätt är att betrakta som positiva, måste räknas mot dem, eftersom det hjälper dem att få efterföljare och att sprida sina uppmaningar om lagbrott i övriga samhället.

Som Anat Matar också påpekade, så vitt- nar åklagarens analys om kraften bakom vägrarnas tydliga ställningstaganden. De ses uppenbarligen som ett hot mot sta- ten, och vad militärdomstolens företrä- dare säger är att ungdomarnas beslut att vägra undergräver ockupationens legiti- mitet.

Vägrarrörelsen inte ny

Refuseniksrörelsen i Israel är inte ny, även om den har expanderat betydligt under de senaste åren. Åtalen mot de fem har satt den i strålkastarljuset, vilket har ökat dess politiska betydelse för fredsrörelsen.

Den mest etablerade organisationen som samlar och stödjer vägrare, är Yesh Gvul (Det finns en gräns!), som bildades 1982 i samband med Israels invasion av Liba- non. Det var många militärer av olika grad, som ansåg Israels blodiga kampanj som moraliskt förkastlig. Många satte sin gräns där, för vad de kunde delta i. Israel fängslade 168 inkallade för vägran. En- ligt Yesh Gvul var antalet som vägrade delta i invasionen betydligt fler, men för att det inte skulle få för stor uppmärk- samhet, slutade man att åtala dem.

Yesh Gvul har medlemmar med olika politiska åsikter och omfattar såväl pacifister som de som gärna tjänstgör i

armén för att försvara sitt land, men som inte vill ingå i den ockupationsarmé den är i dag. Organisationen är inte bunden till någon speciell fredsplan, men har en- ats kring en tvåstatslösning. Målet är ett slut på ockupationen. Yesh Gvul stödjer alla vägrare, såväl moraliskt som ekono- miskt, och en viktig del av organisatio- nens arbete går ut på att sprida deras pro- tester till allmänheten.

Ta'ayush (arabiskt ord för ett liv tillsam- mans), bildades för drygt fyra år sedan och beskriver sig själva som en gräsrots- organisation där israeliska araber och ju- dar arbetar tillsammans mot ockupatio- nen. Det är en organisation med mycket aktiva medlemmar. De har kampanjer mot muren och husdemoleringar och de ordnar bland annat aktioner för att skydda bönderna på Västbanken från bosättarnas attacker. De är även starkt engagerade för de fem vägrarna.

Hagai Matar berättade i sitt vittnesmål hur han genom sitt engagemang i Ta'ayush sett palestiniernas lidande på nära håll. Han berättade bland annat om hur han vid ett besök i en palestinsk by sett de israeliska militärerna stå hand- fallna medan bosättare skjutit mot pale- stinska bönder.

– Dagen efter åkte jag in i fängelse. Jag visste att det var det enda rätta att göra, sade han.

Anna Wester

Läs mer:

Föräldrarna till de fem nu dömda vägra- rna har upprättat en hemsida, där man kan skriva under ett upprop för deras omedelbara frigivning och där det ges tips om hur man kan stödja vägrarrörelsen:

www.refuz.org.il

Yesh Gvul www.yesh-gvul.org

Ta'ayush www.taayush.org

I december 1969 bildades Folkfronten för Palestinas befrielse (Popular Front for the Liberation of Palestine, PFLP). Den förnedrande förlusten i Sexdagarskriget tidigare samma år gjorde avsaknaden av en palestinsk organisering uppenbar och det dröjde inte många år innan PFLP blev kända världen över för flygplanskapningar och terrorattentat mot Israel.

PFLP som har sin grund i den marxist-leninistiska ideologin ser Mellanösternkonflikten som en del i en internationell kamp för en proletär revolution, där Palestinas befrielse ses som den utlösande faktorn för ett ny, reformerad arabvärld. I egenskap av en sekulär organisation har de setts som ett alternativ till de alltmer framträdande islamistiska rörelserna, men också som den ledande oppositionen till president Yassir Arafats al-Fatah.

PFLP:s grundare, Dr George Habash, är uppväxt i en ortodox kristen familj och förblev organisationens generalsekreterare ända från dess uppkomst till maj 2000. Hans efterträdare, Abu Ali Mustafa, gick ett desto kortare ledarskap till mötes. Efter att för en gångs skull ha lyckats lokalisera PFLP:s generalsekreterare lät Israel den 27 augusti 2001 en apachehelikopter avfyra en missil rakt in i hans arbetsrum där han befann sig.

Som hämnd för mordet svarade PFLP kort därefter med att skjuta den israeliske turistministern Rechavam Ze'evi på Hyatt Regency Hotel i Jerusalem. Ze'evi var en av de mest extrema fundamentalisterna i den israeliska regeringen och hade kort innan attentatet meddelat att han lämnar sin post som statsråd i protest mot att Sharon är alltför vänlig mot palestinierna.

Mordet ledde till att PFLP placerades på EU:s lista över terroristorganisationer. Den nuvarande generalsekreteraren, Ahmed Saadat, är en av de fem som sitter fängslade för mordet i ett fängelse i Jeriko som vaktas av brittiska och amerikanska soldater.

Detta är en artikel i Palestina Nu:s serie, där vi låter olika palestinska organisationer fritt få presentera sig. Tidigare har vi låtit Islamiska Jihad och Al Mubadara redogöra för sina ståndpunkter. I detta nummer presenteras Folkfronten för Palestinas befrielse, PFLP, i intervjuform. Vi vill samtidigt klargöra att PGS syn framgår på annan plats i tidningen och på hemsidan www.palestina.nu.

En av PFLP:s ledande medlemmar är Abu Khalil. Han är bosatt i Libanon och innehar en hög position inom organisationen, även om jag inte får skriva ut den exakta. Med anledning av terroriststämplingen tillåts jag inte heller ta en bild av honom.

Intervjun är tänkt att handla om Palestina, men han kan inte låta bli att dra paralleller mellan ockupationen av Irak och den av hans hemland. Han ser de båda som delar av ett och samma krig: USA:s för att kunna kontrollera regionen och därigenom kunna stjäla dess tillgångar.

– USA har förvandlats till en brutal best. Vi har nu två Israel i Mellanöstern – ett i Irak och ett vid Medelhavet i Palestina. USA vill omforma Mellanöstern till etniska områden. Kampen mot sionismen är således en kamp mot USA:s världsomfattande imperialism och cyniska jakt på Mellanösterns olja. När USA väl drar sig ur regionen faller Israel, säger han och tillägger att Israel bör ses som USA-imperiets delstat i området.

Efter ett tag kommer vi oundvikligen in på den USA-stödda "färdplanen för fred".

– Den leder palestinierna till en intern konflikt och PFLP motsätter sig den.

– Israel har redan fyra femtedelar av marken och av det resterande får palestinierna bara 40 procent. Vad återstår? Jo, bara tio procent av landet. Vi är nio miljoner palestinier och får bara tio procent av marken!

Efter undertecknandet av Osloavtalet bestämde sig PFLP för att lämna PLO med anledning av att Arafat bortförhandlat palestiniernas okränkbara mänskliga rättigheter. Mest upprörande var att de palestinska flyktingarnas rätt att återvända ignorerades samtidigt som alla judar världen över tillåts "återvända till sitt hemland".

Den omdiskuterade "färdplanen" har samma innehåll som "Oslo" och Khalil

säger att den inte ens förtjänar att kallas för en fredsplan.

PFLP förespråkar istället den judiska statens avvecklande till förmån för ett upprättande av ett binationellt Palestina som lösning på konflikten. Khalil betonar att det är en "sekulär demokratisk stat" man vill se med plats för såväl judar som palestinier. Tidigare var i praktiken (om än inte officiellt) målet att återta Palestina och mer eller mindre slänga ut de judiska ockupanterna, men det tycks man helt ha övergivit.

– Vi är för en rättvis och allsidig fred genom ett tillämpande av FN-resolutionerna, säger Khalil kortfattat.

Han säger att PFLP inte utesluter en tvåstatslösning om den innefattar vissa kriterier, så som de palestinska flyktingarnas rätt att återvända, ett avvecklande av bosättningarna, fulla medborgerliga rättigheter för palestinierna i Israel och rätten till al-Quds (Jerusalem) som huvudstad. Att Israel överhuvudtaget skulle överväga att godta ett sådant fredsförslag ser han dock som fullständigt otänkbart.

Israelerna kan inte ens nöja sig med fyra femtedelar av Palestina, resonerar han och menar att alternativet till ett binationellt Palestina består av en etniskt ren judisk stat.

– De vill skapa en verkligt ren ras. Om de är visa bör de nu ta sin chans till fred, men det gör de inte. De för sitt folk till helvetets rand.

Trots alla påfrestningar det palestinska folket utsatts för är han tvärsäker på att kampviljan för ett fritt Palestina är allt annat än död.

– Vi har hållit på i 55 år. Kanske måste vi hålla på i 55 år till. Det är vårt öde att fortsätta kampen. Vi kommer aldrig att sluta kämpa.

Kristoffer Larsson

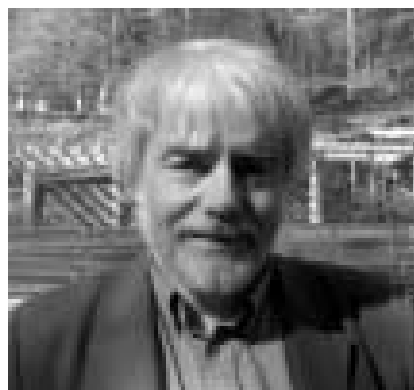
Göran Persson och antisemitismen

Jag besökte för ett tiotal år sedan Auschwitz. Det var en omskakande upplevelse. Visst har den nazistiska judeutrotningen ägt rum! Och visst var den i sitt kalla industrialiserade vansinne ett ganska speciellt folkförfärd. Det kan varken förnekas eller glömmas.

Men när det utnyttjas för att dölja brott begångna av utrotningsoffrens barnbarn finns det anledning att reagera. Och det är precis det som alltför många människor i Europa börjat göra. Det var en viktig bakgrund till Eurobarometern hösten 2003 som visade att 60 procent av européerna anser att Israel utgör det största hotet mot världsfreden. När den israeliska högerregimen svarade med en kampanj mot "ökande antisemitism" i Europa, tvingades Jerusalem Post konstatera: Européerna är trötta på spel med Förintelseoffer ("tired of Holocaust victim games"). Den tid då folk skrämdes till tystnad om Israels brott mot palestinerna av risken att hängas ut som "antisemit" i pro-israeliska massmedier, är förbi. Nu tvingas t.o.m. Dagens Nyheter konstatera att det är skillnad på antisemitism och antisionism (26/1 -04). Visserligen sägs att förnekande av statens Israels existensberättigande innebär antisemitism, men med reservationen att det inte gäller ortodoxa judar eller personer som vill ersätta Israel med en binationell stat. Vilka blir då kvar? De som vill utrota alla judar i Israel? OK, det bör kallas antisemiter – om de finns.

Vad ska vi då kalla dem som utrotar och fördriver palestinier? I en artikel i Ma'ariv (19/11 -03) har författaren Shmuel Gordon påpekat att enligt The Hebrew Encyclopedia definieras antisemitism som "alla uttryck för hat eller rasism som riktas mot semiter". Vilket, skriver Gordon, innebär att också hat eller rasism mot araber är en form av antisemitism. Detta har föranlett Ibrahim Nafie, chefredaktör för Al Ahram, att påminna om att Israel lider av en svårartad antisemitism (Al Ahram Weekly 20-26/11 -03). Inte "bara" genom allt konkret förtryck av arabiska palestinier, utan också genom att vara genomsyrat av anti-arabiska attityder. Detta vet egentligen alla som vistats mer än några timmar i Israel och träffat "vanliga" israeliska judar. Under färdan finns ett djupt förakt för alla araber: Araber är mördare, saknar moral, är opålitliga, "de enda goda araberna är döda araber". Alltså precis samma sorts fördomar som i århundraden drabbat judar. Fördomar som det lyckligtvis numera är straffbart att yttra högt i Sverige.

Men arabhatet finns förstås inte bara i Israel. Ja, var och en som vet något om verkligheten vet att anti-judisk antisemitism i dagens Sverige är en rännil jämfört med den anti-arabiska antisemitismens stormflod. Att påstå att världens judar idag skulle vara hotade av folkförfärd är löjväckande. I Sverige är det

"Men arabhatet finns förstås inte bara i Israel. Ja, var och en som vet något om verkligheten vet att anti-judisk antisemitism i dagens Sverige är en rännil jämfört med den anti-arabiska antisemitismens stormflod." FOTO: Mikael Törnqvist.

varken hotade eller diskriminerade. Det är inte för att man heter Levy eller Cohen som man vägras jobb, men kanske för att man heter Mohammed eller Ibn al-Saud.

För Sharonregimen är det förstås katastrofalt att européerna är trötta på Israels politiska exploatering av nazisternas judemord. Vad annat än blind desperation kan förklara att en israelisk ambassadör försöker framställa en palestinsk självmordsbombare på ett hav av blod, konstruerad av en judisk, f d israelisk elitsoldat, som ett tecken på judehat?

Om installationen på Historiska museet är antisemitisk, så är den antiarabisk – en självmordsbombare som en blodbesudlad massmördare utan förklaring eller bakgrund. Men så var den förstås inte tänkt, inte som antisemitisk överhuvudtaget, utan som pro-semitisk, som pro-fred mellan de semitiska folken. Det kan inte vara svårt att förstå. För den som vill.

Förstår Göran Persson? Han lyckades slinka undan ett tag genom att förklara regeringen neutral inför konstverk. Men så länge han ordnar folkförfärdskonferens med Israel som medkritiker istället för som måltavla för kritik, så länge han låter den sammanfalla med årsdagen av befrielsen av Auschwitz och så länge han väljer att begränsa sin kritik av antisemitism till den antijudiska varianten – så länge han inte förmår begripa att Israel är ett ockupationsland med illegala kärnvapen som genomsyras av antiarabisk antisemitism och därför på goda grunder av de flesta européer upplevs som hot nr 1 mot världsfreden, så länge kommer hans engagemang att uppfattas som partiskt och trångsynt – och antiarabiskt.

Per Gahrton 2004-01-27

Weam instruerar en patient, hon är Community Health Worker vid PMRS klinik i byn Sinjil.
FOTO: Anna Danielsson.

Medicinska problem i Palestina

Sjukdomsmönstret i Palestina har en dubbel natur. Infektions- sjukdomar, nutritionsproblem och barnsjukdomar som förekommer i många utvecklingsländer är vanliga i Palestina. Dessutom ökar förekomsten av moderna livsstilssjukdomar som högt blodtryck, diabetes, hjärt-kärlsjukdomar och cancer bland den vuxna befolkningen. Palestinierna måste kämpa mot både u-lands- och i-landssjukdomar.

När jag tillsammans med Lars Jerdén var i Palestina i oktober deltog vi i ett seminarium tillsammans med läkare och hälsorådgivare inom PMRS (Palestine Medical Relief Society). Vi hade intressanta diskussioner om barnhälsovård och screening¹ av kroniska sjukdomar.

Inom barnhälsovårdsprojektet som Palestinagrupperna stöder har man påbörjat ett arbete med hälsoundersökningar av barn i åldern 15 månader till 6 år. Det är något som tidigare helt har saknats inom den palestinska hälso- och sjukvården. Nu utvecklas ett program där föräldrar får komma till klinikerna för att kontrollera barnens syn, hörsel, utveckling m.m. Barn med funktionshinder får sedan hjälp genom CBR²-arbetare som är knutna till klinikerna.

Både fysiska och psykiska funktionshinder är naturligtvis vanligare i Palestina än i Sverige p.g.a. den situation barnen lever i. I det traditionella palestinska samhället har man dessutom en tendens att "gömma undan" de som har funktionshinder. Men denna syn håller på att förändras drastiskt mycket tack vare det väl fungerande CBR-program som idag finns i hela Palestina. I sommar har ett flertal integrerade sommarläger ägt rum och många barn med funktionshinder har varit med vid olivplockningen under hösten.

I Sverige kontrollerar vi inte rutinmäs-

sigt barnens blodvärde på våra Barnavårdscentraler då järnbrist inte är vanligt här, men på PMRS kliniker gör man det på alla barn vid 6 månaders och 1 års ålder. Före intifadan behövde 20 procent av barnen järn, men nu har 50 procent järnbrist.

Den palestinska sjukvårdspersonalen lever under mycket pressade förhållanden och hindras av svårigheter att förflytta sig, många gånger kan de inte delta vid vidareutbildningar och kurser p.g.a. alla avspärningar och utgångsförbud. Trots det är de mycket pålästa om nya rön inom sjukvården och på PMRS kliniker har man nu datorer och de flesta har även Internetanslutning. Internet är en viktig källa till information för den isolerade palestinska sjukvårdspersonalen, som följer WHO:s direktiv för barnhälsovård.

Ett stort bekymmer idag är försörjningen av vaccin och svårigheterna att transportera ut det till byarna. Vacciner som måste vara kylade förstörs lätt när sjukvårdstransporter blir stoppade i vägspärrar och regelbundna strömavbrott förekommer dessutom ute i byarna. I Sverige vaccineras barn mot hemofilus influenzae (en bakterie som kan ge svår hjärnhinneinflammation, struplocksinflammation och dövhets hos barn). I Palestina måste de föräldrar som vill ha denna vaccination själva betala hela kostnaden eftersom detta vaccin är så dyrt. Palestinska barn

vaccineras mot gulsot och tuberkulos, vilket vi inte gör i Sverige, eftersom det är så ovanliga sjukdomar här.

När vi besökte en sjukvårdsklinik i Turmus Ayeh berättade läkaren att de hade haft tolv fall av epidemisk gulsot den senaste månaden, vilket visar att behovet av ökad vaccination är stort. Amöbady-senteri som leder till svåra diarréer är mycket vanlig och beror på dåligt vatten.

Fattigdom är ett av huvudorsakerna för hälsotillståndet bland barn i Palestina idag.

U-landssjukdomar som diarré och allvarliga luftvägssjukdomar kombinerat med dåligt näringstillstånd är vanligt bland palestinska barn. Dessutom finns problem som är typiska för mer utvecklade länder som olyckor, psykiska problem och försummade barn. Den vanligaste dödsorsaken för barn under fem år är olyckor. I det nystartade Barnhälsovårdsprojektet öppnar PMRS kliniker där de behövs allra mest. Ett kriterium är att 55-70 procent av befolkningen ska vara barn och sådana byar är inte svåra att hitta i Palestina.

Trots att barnen är den största gruppen i det palestinska samhället börjar ändå de kroniska sjukdomarna bli ett allt större problem. Diabetes ökar och det är troligen så många som 10-20 procent av de

vuxna som har diabetes. Fetma är mycket vanligt bland kvinnor och männen röker i mycket stor utsträckning.

På seminariet vi deltog i hade vi ett fruktbart samtal om vad man bör screena¹. Hur intensivt ska man leta efter kroniska sjukdomar i ett land där man sedan har mycket små resurser och möjligheter att ta hand om behandlingen? Kroniska sjukdomar kräver kontinuitet i medicineringen och det kan ställa till stora svårigheter i Palestina. Tidvis under intifadan har det till och med varit svårt att få tillgång till insulin för diabetikerna. PMRS arbetar sedan många år med riktade hälsoupplysningskampanjer och använder många olika former för att nå ut med sitt budskap. De har upplysningsfilmer i TV som tar upp olika tema, föreläsningar, broschyrer och annonser i dagspressen.

En dag följde vi med ett mobilt sjukvårdsteam till byn Nabi Saleh där de hade screening för kroniska sjukdomar. En strid ström av människor kom till byns klubbhus där kliniken var inhytt. Alla patienter fick besvara hälsofrågor och sen ta prover. Läkaren som fyllde i formuläret satte kryss för högst stressnivå på samtliga formulär. Han menade att det var en självklarhet att människorna här var maximalt stressade p.g.a. de förhållanden de lever under. Det var något vi verkligen kände och förstod när vi på hemvägen från byn passerade vägsprårrar med Apachehelikoptrar svävande högt över oss.

För oss som jobbar inom den svenska sjukvården är det givande att följa hur palestinsk sjukvårdspersonal arbetar och tänker. Vi tror också att den palestinska personalen hade ett utbyte av att diskutera sjukvårdsfrågor med oss under seminariet i Ramallah. Vi har planer på att fortsätta utbytet på detta sätt vid vårt nästa besök i Palestina.

Anna Danielsson
Läkare och projektansvarig för
barnhälsovårdsprojektet

1 Screening, screena = Göra undersökningar på stora grupper av människor.
2 CBR = Community Based Rehabilitation. Rehabilitering i samverkan mellan olika delar av samhället.

Dr Feletca Samiir är ansvarig för barnprojektet inom PMRS (Palestinian Medial Relief Society) vår främsta samarbetspartner inom hälso- och sjukvård på Västbanken. FOTO: Yvonne Fredriksson.

I det improviserade väntrummet när PMRS mobila klinik besöker byn Nabi Saleh. FOTO: Anna Danielsson.

Extra utbetalningar från Palestinainsamlingen december 2003

Som tidigare meddelats i Palestina Nu tog PGS förbundsstyrelse ett beslut om att betala ut 200 000 kr i gåvor till olika organisationer under december 2003. Beslut togs om att stödja två israeliska organisationer och fem palestinska. Stöd ges till israeliska organisationer då vi anser det viktigt att stödja de israeliska fredsrörelser som samarbetar med palestinska organisationer och aktivt arbetar för att ockupationen ska upphöra.

Physicians for Human Rights

PHR är en organisation som arbetar för mänskliga rättigheter. Sedan många år är de aktiva genom att bland annat resa ut med mobila sjukvårdsteam på lediga dagar till olika byar på Västbanken, ofta i samarbete med PMRS och Palestinska Röda Halvmånen. PHR har också varit till stor hjälp för PGS projektansvariga de gånger vi haft problem med inresetillstånd till Israel. Organisationen fick ett bidrag om 15 000 kr för sitt fortsatta arbete på Västbanken.

www.phr-il.org

Ta'ayush – arabiskt ord för ett liv tillsammans

Ta'ayush är en organisation som bildades på hösten 2000 av judar och palestinier inne i Israel. Deras gemensamma mål är att arbeta för att rasera barriärer av rasism och segregation genom att arbeta för ett äkta arabisktjudiskt samarbete. "En framtid av jämlikhet, rättvisa och fred börjar idag, genom oss, genom konkreta dagliga handlingar av solidaritet för att få ett slut på den israeliska ockupationen av palestinskt område och för att uppnå fulla likvärdiga civila rättigheter i Israel." Konkret arbetar Ta'ayush med att ge stöd till

de unga pojkar som vägrar att göra militärtjänst på ockuperad mark. De arbetar också aktivt för att stödja familjer i Rafah i Gaza som fått sina hus förstörda av den israeliska armén.

Ta'ayush fick ett bidrag om 15 000 kr för fortsatt stöd till arbetet i Gaza.

www.taayush.org

Ghassan Khanafani Cultural Foundation

Habiliteringsförskolan i Mar Elias, ett palestinskt flyktingläger i Beirut är en del av Ghassan Khanafanis Cultural Foundation som arbetat i Libanon sedan 1974. De ger kvalificerad vård till barn med olika former av funktionshinder, speciellt palestinska flyktingbarn. Organisationen fick ett bidrag om 25 000 kr som stöd till deras fortsatta arbete.

Palestinian Agricultural Relief Committees – PARC

Under de senaste åren och framförallt utmed muren som Israel bygger inne på ockuperad mark på Västbanken har många bönder blivit hårt utsatta. Tiotusentals träd har förstörts och PARC arbetar nu aktivt för att ge bönderna stöd till att bland annat plantera nya träd.

PARC fick ett bidrag om 68 000 kr till trädplantering.

www.pal-arc.org

Palestine Monitor

Palestine Monitor är en hemsida som drivs av ett stort antal NGO:s (Non Governmental Organisations). Det senaste året har de haft problem med finansieringen av sin gemensamma hemsida. Vi ser deras hemsida som en viktig och trovärdig informationskälla och beslutade därför att stödja med ett bidrag på 55 000 kr.

www.palestinemonitor.org

Abu Dees – advokathjälp

I december 2003 fick PGS en förfrågan från Abu Dees om vi kunde hjälpa byborna på något sätt i deras kamp mot muren som nu byggs runt om hela byn och som kommer att isolera Abu Dees totalt från omgivningen och framförallt Östra Jerusalem, som byn är så beroende av. Byborna har tagit hjälp av advokater sedan hösten 2003 i sin kamp mot den israeliska ockupationsmakten. Förbundsstyrelsen diskuterade frågan och tog ett beslut att via Al Nahda Charitable Society ge ett bidrag till advokatkostnader om 20 000 kr.

Askar Camp

PGS samarbetar sedan många år med Askar Camp där vi stödjer ett bibliotek, datortek och ungdomsverksamhet. De fick en extra gåva om 2 000 kr.

Yvonne Fredriksson

Mat för Gudar

Meze är en libanesisk nationalmåltid. Och precis som på det svenska smörgåsbordet serveras en mängd smårätter. Det ska vara generöst tilltaget. Man äter lite av varje, eller som talesättet lyder: "En munfull är nyckeln till magen". En riktig libanesisk meze kan innehålla upp till 40 smårätter. Bland kalla meze finns röror som hoummos, baba ghanough och mhamara, en trio som utgör kittet i den libanesiska måltiden. Mat för Gudar sid. 60. FOTO: Per Erik Berglund, Znapshot AB.

Jag blir lycklig så fort jag öppnar första sidan och får se de saftiga och fridiga citronerna som är så typiska för Libanon. Man blir genast sugen på att gå vidare för att få mer.

Har man som jag besökt Libanon och upplevt deras fantastiska kök känns det som att återkomma dit då man läser boken och tittar på alla fantastiskt fina bilder och goda recept.

Boken är upplagd på ett sätt som gör att man får en helhetsbild av en måltid i Libanon och man känner sig som om man var där. Det är inte bara maten som gör en måltid, det är hur den lagas med färsk råvaror, hur den läggs upp på ett aptitligt sätt, vinet eller nationaldrycken Arrak som dricks till, frukten och de goda kakorna som serveras till dessert. I Libanon avslutar man gärna en god måltid genom att röka en vattenpipa eller Argile som det heter på arabiska och njuta av orientalisk dans till smäktande arabisk musik.

I boken får man också en liten insikt i Libanons historia, dess landskap och dess vinhistoria och detta förhöjer bara värdet av boken.

Om du inte har möjligheter att resa till Libanon och vill ha en första smakupplevelse ta dig då till Beirut Café i Stockholm eller någon annan libanesisk restaurang och beställ in Meze. Annars är det bara att laga till själva, bjuda in några goda vänner och sitta ner och njuta. Boken är en fullträff och absolut ett första steg till att lära känna den arabiska kulturen när den är som bäst.

Recension av Yvonne Fredriksson

Boken utkom hösten 2003 på Wahlström & Widstrands förlag. Ca pris 485 kr.

Redaktör: Donald Boström.

Matbilder: Pelle Berglund.

Texter: Donald Boström och Anders Hasselbohm.

I Abu Dees skapar den provisoriska separationsmuren mycket stora problem för invånarna. Här hjälper Ida Eliasson från SSU i Skellefteå en palestinsk kvinna över muren.
FOTO: Kjell Hanseklint.

Vänsamarbete Skellefteå – Palestina

Under hösten 2003 har arbetet för Palestina i Skellefteå främst bedrivits genom Metall, och bestått av att planera en vänortsresa till Västbanken och Gaza. Ett antal av arbetarrörelsens organisationer har tillsammans med LO i Skellefteå som inbjudare, gjort en resa i början av december. I gruppen på nio personer fanns förutom LO representanter från SAP, SSU, Unga Örnar, Vänsterpartiet och S-kvinnor, samt en journalist och en fotograf från fackförbundstidningen Dagens Arbete. Syftet med resan var att få en gemensam bild av läget i Palestina och att diskutera samarbete/stöd till någon palestinsk kommun eller motsvarande. I Salfeetregionen mötte vi företrädare för många organisationer och fick en bra bild av hur oerhört stora problemen är nu, inte minst på grund av murens dragning i regionen.

Vi arbetar med tre projekt i Gaza; ett arbetsmiljöprojekt, ett biblioteksprojekt och ett arbetsrättsprojekt, samtliga tillsammans med PGFTU (facket i Gaza). Vi planerar även för ett vänortssamarbete inom arbetarrörelsen, men formerna och innehållet är inte klara. Vi planerar en resa under vecka 10 i vår, som vi hoppas ska leda fram till att vi blir mer konkreta kring detta vänortsarbete.

Per Lindbeck

Styrelseledamot i PGS

och aktiv i Metalls Palestinaengagemang, Skellefteå

Landet Runt

Brett samarbete i Göteborg

Palestinagruppen i Göteborgs kontakter med ABF har lett till flera arrangemang under hösten. Den 17 december hölls ett möte om Genevéplanen. Inbjudna talare var tidigare utrikesminister Sten Andersson, statsvetaren Ulf Bjereld och Evert Svensson från Svenska Palestinakommittén. Mötet var ett större samarrangemang med Broderskaparna, Palestina-kommittén i Kungälv och Judar för Israelisk-Palestinsk fred/JIPF.

Kring jul startade ett samarbete kring bojkottfrågan mellan PG Göteborg, ISM och föreningen Palestiniernas rätt att återvända. Tillsammans har de genomfört ett möte och en bojkottaktion. Samarbetet har nu utvidgats till att omfatta organisationer i Mellanösternkoalitionen. Nu startar en mediekritisk e-postlista och bojkottaktiviteter planeras i Brunnssparken varje lördag klockan 12.

Full aktivitet för fred i Uppsala

Palestinagruppen i Uppsala fortsätter att arbeta tillsammans med Uppsala Fredskoalition, där det ingår ett stort antal föreningar som önskar fred. Koalitionens plattform håller på att skrivas om, så att bland annat Palestinafrågan flyttas upp på dagordningen och blir en av de viktigaste punkterna.

Inför våren planerar PG Uppsala att genomföra ett par demonstrationer, ett seminarium och några apellmöten på Stora Torget med penninginsamling. Inom Fredskoalitionen finns planer på att starta en debattskrivargrupp. Eftersom Uppsala är en universitetsstad, finns de bästa förutsättningar för en sådan grupp.

Mur på torget i Östersund

I Östersund har det varit mycket aktivitet kring Palestinafrågan den senaste tiden. Den 19:e december byggdes en mur

med taggtråd på krönet som ställdes ut på torget, samtidigt som aktivister delade ut PGS flygblad om muren. Det blev en mycket lyckad aktion som nådde ut till många intresserade. Även de lokala medierna rapporterade om evenemanget. Nu planerar man att fortsätta med detta varje fredag.

Mellanöstern i fokus i Varberg

Den 28 januari hölls ett möte i Varberg, där Mellanösternkonflikterna diskuterades under rubriken Kampen om oljan. Föreläste gjorde Svante Karlsson som är docent vid Freds- och utvecklingsforskning vid Göteborgs universitet. Mötet var en upptakt till en planerad studiecirkel under våren.

Författarbesök i Umeå

I Umeås lokalgrupp har man förutom att ägna sig åt det vanliga insamlingsarbetet, haft författarbesök av Ahmad Hussein

som skrivit den nyutkomna boken "Den välkända konflikten och den eftertraktade freden."

Inför våren planeras samarrangemang med andra föreningar, bland andra ISM och Unga Svensk-palestinier, med syftet att stärka engagemanget kring Palestina-frågan. Man hoppas också få till stånd en temadag om Palestina tillsammans med Folkets Bio i Umeå.

Motionera i Falun för fred i Mellanöstern

PG Falun planerar en resa för att besöka palestinska flyktingar i Shatila i Libanon och för att delta i Fredsloppet den 18 april. De är också i full färd med att planera sitt projekt "Motionera för fred och barn i Mellanöstern" som kommer att äga rum den 30 mars i år. PGF kommer så att ordna en sponsrad motionspromenad kring Tisken i Falun. Flera skolor kommer att bjudas in för att delta i motionspromenaden och behållningen är tänkt att komma barn och ungdomar i Libanon till del. Palestinagrupper i Falun berättar gärna mer om projektet. Är ni intresserade kontakta Ziad Alkabbani, tel 023-69173.

Personliga berättelser på Stockholms universitet

Palestinagrupper på Stockholms universitet ser till att Palestinafrågan diskuteras bland studenterna. När Genevéinitiativet presenterades hade medlemmarna i gruppen olika åsikter om det, vilket de ventilerade i en liten debatt.

Den 19 januari hölls ett möte om hur det är att leva under ockupation. Tre internationella studenter från Stockholms universitet, KTH och Karolinska Institutet, berättade om sina personliga upplevelser hemifrån Gaza, Libanon och norra Palestina.

Stockholmsgruppen startar studiecirkel

Den 29 januari drog Stockholmsgruppen i gång en studiecirkel i samarrangemang med ABF/Stockholm. Cirkeln är öppen för alla intresserade. De träffas fem torsdagskvällar på ABF-huset vid Sveavägen under januari till mars.

Stockholmsgruppen var också ute på gator och torg och delade ut bojkottflygblad i samband med julhandeln.

Flitiga skribenter i Norrköping

Den 29 november ordnades ett seminarium i Norrköping, där Inger Björklund föreläste bland annat om muren. Lokalgruppen i Norrköping har också delat ut flygblad och samlat in pengar under julhandeln. De är också flitiga skribenter. Flera debattartiklar har publicerats i den lokala pressen.

I januari bildades också en lokal Bojkottkommitté.

Nystart 2003 för Sundsvallsgruppen

I början av året återbildades lokalgruppen i Sundsvall och har under året genomfört en hel del aktiviteter.

Föreningen har under 2003 genomfört två offentliga möten. Det första ägde rum onsdagen den 8 oktober i Kulturmagasinet's programsal i Sundsvall i samarbete med ABF-Sundsvallsorten, Sundsvalls Museum och Härnösands Folkhögskola inför 32 personer. Fred Nilsson, rektor vid folkhögskolan i Härnösand, var anlitad som huvudtalare. Han överlämnade sedan ordet till Adoallah, som kommer från en by strax utanför Betlehem.

Det andra mötet var lördagen den 29 november inför drygt 20 personer, i samarbete med ABF. Karam Farraj (tidigare ordförande i det palestinska studentförbundet GUPS) var föredragshållare. Rubriken för mötet var "Riv muren!".

Ett torgmöte hölls till minnet av treårsdagen av den andra Intifadans utbrott den 27 september på torget i Sundsvall. Några tal hölls, varvat med palestinsk musik.

PG Sundsvall har i samarbete med ABF Sundsvallsorten genomfört en studiecirkel under tiden 15 oktober – 17 december. Studieledare har varit Samer Mahra och deltagarantalet har varit tio som mest. Studiematerial har varit Kampen om den heliga jorden.

Anna Wester

PGS grupper & kontaktpersoner

Falun

Ziad Alkabbani 023-691 73
palestina-falun@telia.com

Göteborg

Britt-Marie Olander 073-772 03 06
palestinagruppern-gbg@spray.se

Hedemora

Britt-Marie Bergstedt 0225-126 53

Helsingborg

Frank Fredriksson 042-15 75 64
frankfredriksson@hotmail.com

Lund

Kerstin Johansson 046-12 12 43
kerstinj@minpost.nu

Motala

Lennart Carlsson 0141-537 69
lennart.carlsson.bona@folkbildning.net

Norrköping

Klas Corbelius
corbelius@hotmail.com

Skellefteå

Per Lindbäck 0910-38 594
per.lindback.49@metall.se

Stockholm

Snorre Lindquist 08-99 44 14
snorre_lindquist@hotmail.com

Stockholm nordost

Lasse Wilhelmson 08-756 06 07
wilhelmson@gmx.net

Stockholms Universitet

Jaime Lopez 0737-88 16 05
jaifalastin@lycos.com

Stockholm/Södertörns Högskola

Amina Makboul 073-6795699
amina_makboul@yahoo.com

Sundsvall

Rune Ljunggren 060 - 219 89
Umeå

Magdalena Lundgren 090-13 38 52
magdalena.lundgren@fceduc.umu.se

Uppsala

Eva Adler 018-55 66 28
evaadler@hotmail.com

Uppsala Universitet

Hanin Shakrah 0704-03 20 23
hanin_shakrah@hotmail.com

Varberg

Eva Persson 0340-67 05 72
evapersson@mbox302.swipnet.se

Västerås

Towa Andersson 021-41 49 67

Örebro

Raéd Shaqdi 019-31 50 40
raed.shaqdi@swipnet.se

Östersund

Christer Johansson 063-51 20 76
einarjohan@hotmail.com

POSTTIDNING B

Palestinagrupperna i Sverige

Tegelviksgatan 40

116 41 Stockholm

BEGRÄNSAD EFTERSÄNDNING

Vid definitiv eftersändning återsänds försändelsen
med den nya adressen på baksidan (ej adressidan)

Mat för gudar

Mat för gudar

"Jag blir lycklig så fort jag öppnar första sidan och får se de saftiga och frodiga citronerna som är så typiska för Libanon. Man blir genast sugen på att gå vidare för att få mer.

Har man som jag besökt Libanon och upplevt deras fantastiska kök känns det som att återkomma dit då man läser boken och tittar på alla fantastiskt fina bilder och goda recept." Ur Yvonne Fredrikssons recension på sidan 25.

Boken utkom hösten 2003 på Wahlström & Widstrands förlag. Ca pris 485 kr.

Redaktör: Donald Boström

Matbilder: Pelle Berglund

Texter: Donald Boström och Anders Hasselbohm. **Foto ovan:** Per Erik Berglund, Znapshot AB.